

enXARXA'T

REVISTA DE LA XARXA DE DINAMITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE LA UB

10

Primavera de 2007
Difusió gratuïta

Immigració, llengua i universitat
Primavera de la Llengua 2007

Xarxa de Dinamització Lingüística de la UB

PRIMAVERA DE LA LLENGUA 2007

Dijous 26 d'abril

La Primavera de la Llengua, que enguany celebra la seva tercera edició, és una activitat lúdica orientada a sensibilitzar l'alumnat respecte de la importància de l'ús de la llengua a les universitats. L'organitzen conjuntament la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya, i hi col·laboren organitzacions, entitats i institucions que treballen en favor de la llengua catalana.

La jornada central tindrà lloc davant del Palau Reial, com és habitual, entre les 12.30 i les 21 h del dijous 26 d'abril.

PROGRAMA

12.30 h Fira d'associacions i entitats que treballen per la llengua, i de discos.

14.30 h Lliurament del VII Premi Arrelats de narrativa breu i del II Premi de poesia, enguany dedicat a Maria-Mercè Marçal.

El **Premi Arrelats** pretén fomentar l'escriptura en català de relats, en aquest cas sobre viatges, ja siguin reals o imaginaris. El premi d'aquesta edició serà un viatge per a dues persones a l'Alguer.

El **Premi de poesia Maria-Mercè Marçal**, que canvia de nom en les seves diverses edicions —l'any passat, Premi Sebastià Alzamora—, pretén retre tribut a diversos poetes catalans contemporanis, i alhora es proposa el foment de l'escriptura poètica en català dels nostres estudiants.

15 h Tercer concurs de grups de música universitaris
Enguany serà la tercera edició d'aquest concurs dotat de dos premis, un del jurat i l'altre del públic. Al primer concurs el premi del jurat va ser per a La Mêle del Gremi i l'any passat per a Rosa Luxemburg.

21 h Lliurament del premi del jurat i del premi del públic, que són de 800 euros per a cadascun dels grups guanyadors.

A banda d'aquest programa, hi trobareu diverses activitats que es duran a terme al llarg de tot el dia:

Exposició sobre l'ús de la llengua en la docència universitària

Exposició que es presenta per primera vegada i que ha estat organitzada pels dos serveis lingüístics.

Jocs lingüístics, culturals i altres sorpreses

Per passar una estona divertida i alhora productiva, a través de diversos jocs relacionats amb la llengua i la cultura catalanes, i guanyar algun dels premis que ofereixen els Serveis Lingüístics de la UB i el Servei de Llengües i Terminologia de la UPC: xapes, motxilles, llibretes, samarretes, *quetes* i moltes coses més.

A part del concurs de música, de les exposicions, dels lliuraments de premis i de les diverses activitats que es portaran a terme, és un dia per presentar-vos les activitats per la llengua

que es faran a les diverses facultats pels volts de Sant Jordi i amb motiu de la Primavera de la Llengua. Entre d'altres:

- **Els dies 17 i 18 d'abril**, a les facultats de Pedagogia i de Formació del Professorat, actes diversos per celebrar l'arribada de la primavera.
- **Dijous 19 d'abril**, a la Facultat de Farmàcia, intercanvi de llibres i lliurament del IX Premi a la qualitat lingüística. **Dimarts 24 d'abril**, tarda de cinema.
- Facultat de Biblioteconomia i Documentació: **Dijous 26 d'abril**, segona taula d'intercanvi de llibres. **Divendres 27 d'abril**, lliurament dels premis del II Concurs «La Facultat a ulls dels seus estudiants de Fotografia» i lliurament dels premis del II Concurs Mòbils BiD de Relats.
- **Dimarts 24 d'abril** a les 12 h lliurament del Premi Emili Mira i López a la qualitat lingüística, organitzat per la Facultat de Psicologia; acte acompanyat d'una conferència a càrrec d'Antoni Segura, tast de vins i formatges i jazz en directe.
- Premi d'assaig filosòfic Pensa, organitzat per les facultats de Filosofia i de Geografia i Història.
- **El 26 d'abril**, lliurament del Premi Carme Serrallonga a la qualitat lingüística, organitzat per la Facultat de Filologia.
- **Dijous 26 d'abril** de 12 a 14 h: Intercanvi de llibres a la Facultat d'Econòmiques.
- **Dijous 26 d'abril** a les 13 h: "Història o llegenda?" Plantada de quatre xiprers a la Facultat d'Econòmiques. Lliurament dels premis Ensaimada Lingüística 2007.
- Lliurament del Premi Literari de la Facultat de Medicina.

I moltes activitats més: presentacions de llibres, conferències, taules d'intercanvi de llibres, exposicions a les facultats...

No us ho perdeu!

Serveis Lingüístics

FONDÀRIA

- 4 Llengües que compten i llengües que no.
Pere Comellas
- 7 Entrevista a Miquel Pueyo.
Alfred Verdaguer i Laura Rojas
- 10 Projecte Galauda. Una experiència intercultural.
Sabela Labraña
- 11 Sis mirades.
Serveis Lingüístics

L'ALTRA VIDA DE L'ESTUDIANT

- 12 Entre bastidors.
Eva Gomàriz

QUEDEM AL BAR

- 14 Immigració, llengua i universitat.
Núria Mateu, Xavier Vendrell i Mercè César

L'ENTREVISTA

- 32 Quatre paraules amb... Ikram Chilah.
Joan Mulero

FORA D'HORES

- 18 Zona de dansa
La dansa lliure.
Núria Mateu
- 19 Zona balbucejant
Immigració i llengua a l'aula.
Lis Valeria Brusa i Nouzha abou-Salama
El tatuatge amazic.
Nouzha abou-Salama
- 22 Zona de cinema
'El cel sobre Berlín': polifonia d'una ciutat liminar.
Laura Pla
- 23 Zona mediàtica
Okupem les ones.
Boi Sagarra
- 24 Zona de música
PopArb: música entre arbres i flors.
Anna May
Feliu Ventura.
Boi Sagarra
- 26 Zona de lectura
De fantasia salvadora.
Elena Ferrer
- 27 El sofà literari
D'art i altres.
Alfred Verdaguer
Entre el fum o la boira.
Jordi Vallès
- 28 Ciberzona
OpenOffice Conference 2007, à la ville de...
Ignasi Labastida i Anna Grau

Els continguts d'ENXARXA'T estan subjectes a la llicència de Creative Commons Reconeixement-NoComercial-Compartir Igual. Les condicions de la llicència es troben a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es>.

Consell de Redacció (Xarxa de Dinamització Lingüística de la UB): Josep Cara, Georgina Castellà, Mercè César, Montserrat Lleopart, Jordi Matas, Núria Mateu, Joan Mulero, Mariano Panzano, Conxa Planas, Laura Rojas, Boi Sagarra, Xavier Vendrell, Alfred Verdaguer.

Coordinació: Josep Cara, Georgina Castellà, Montserrat Lleopart.

Col·laboradors d'aquest número: Antoni Alcàzar, Joan Ramon Berenguera, Lis Valeria Brusa, Laura Casal, David Casals, Georgina Castellà, Mercè César, Zhang Zhang Cheng, Pere Comellas, Emil Edissonov, Àngles Egea, Elena Ferrer, António Garcia, Carme Giménez, Eva Gomàriz, Francesc González, Anna Grau, Ignasi Labastida, Sabela Labraña, Nayar Lugo, Montserrat Lleopart, Jordi Llobet, Núria Mateu, To Monreal, Anna May, Joan Mulero, Carles Múrcia, Mary-Doe Okeke, Jaume Palau, Mariano Panzano, Miquel Pueyo, Laura Pla, Laura Rojas, Nouzha abou-Salama, Boi Sagarra, Jordi Vallès, Xavier Vendrell, Alfred Verdaguer.

Revisió lingüística: L'apòstrof, SCCL.

Disseny de la capçalera: Laura Velasco.

Fotografia de portada: Antoni Alcàzar.

Disseny, edició i maquetació: L'apòstrof, SCCL.

Versió digital: <http://www.ub.edu/enxarxat>

ENXARXA'T té una periodicitat semestral. Els articles de la revista reflecteixen exclusivament l'opinió de qui els signen.

Per participar en el proper número o publicar una carta d'opinió, escriu-nos a enxarxat@ub.edu.

Amb el suport tècnic dels Serveis Lingüístics de la UB.

Amb la col·laboració del Vicerectorat de Relacions Institucionals, Comunicació i Política Lingüística, Vicerectorat d'Estudiants de la Universitat de Barcelona i del Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Llengües que compten i llengües que no

És evident, per moltes raons, que l'increment espectacular de la presència de llengües i cultures que ha experimentat Catalunya últimament gràcies a la immigració no té un reflex de les mateixes dimensions en els estudis superiors. Ara com ara el carrer sembla més ric en llengües d'ús que no pas les aules universitàries. I no sols és una qüestió de quantitat. Les llengües que sí que se senten molt sovint a classes i passadissos són també unes altres. Els programes de mobilitat universitària ens acosten una bona colla de parles europees, de l'italià al retoromànic, del txec al gaèlic irlandès, però la intersecció dels dos conjunts —el becarí i l'immigrant— no sembla gaire àmplia.

Ara bé, si un dia una part d'aquests nens nascuts arreu es matriculen a la Universitat, ens acostaran les seves llengües primeres? Qui sap. De moment no crec que haguem aconseguit fer arrelar de veritat un conjunt de representacions que ho facin possible.

Saber llengües, un tresor

Sí, tothom està d'acord que saber llengües, com més millor, és un gran avantatge i un patrimoni. Però a l'hora de la veritat no totes les llengües puntuen igual. L'anglès encapçala de molt l'escala de valors, no cal dir-ho. Fins al

punt que ara mateix constitueix una de les prioritats educatives del nostre sistema, i que ja fa temps que en medis universitaris desconèixer-lo s'interpreta com una mena d'analfabetisme vergonyós. Després hi ha l'alemany, el francès, l'italià..., tot el reguitzell d'estàndards que representen economies sòlides i estaments polítics influents. El G7 de les llengües, podríem dir. A la cua de la classificació, qualsevol dels centenars de varietats el nom de les quals ni tan sols podem recordar. Maneres de parlar invisibles pel fet de no tenir al darrere un topònim estatal o un passat imperial, amuntegades sota etiquetes genèriques com ara "llengües africanes" (quan no dialectes) o "ameríndies". I curiosament, sovint els seus parlants són capaços d'expressar-se en cinc o sis llengües. Però aquest poliglòtisme no és apreciat en absolut. Quants deuen haver hagut de sentir-se dir: "és que no hi ha manera d'entendre-s'hi, no parlen res"? Res que compti, és clar.

Tenim, doncs, una forta contradicció. D'una banda un discurs que pregona la bondat genèrica de saber llengües, i d'una altra el menyspreu cap a les persones que més en saben. La consideració que "no parla res" la pot patir amb facilitat un poliglòt africà, però en canvi és estrany que la pateixi, posem per cas, un professor d'anglès que amb prou feines es defensi en castellà, encara que faci anys que viu a

Barcelona. Quin és l'autèntic missatge que transmetem? Que saber llengües és molt bo, però que de fet de llengües llengües n'hi ha molt poques.

Amb aquest discurs no és estrany que els infants nascuts arreu del món a vegades ocultin les seves primeres llengües. Que se n'avergonyeixin, que es pensin que no tenen cap valor, que no es poden escriure, que no tenen gramàtica, que no s'hi pot aprendre res. Només les llengües de veritat gaudeixen d'aquests privilegis. Tampoc no és estrany que n'hi hagi força que s'estimin més aprendre castellà que català. Al capdavant, posats a fer paral·lelismes és probable que vegin el català una mica com la seva llengua, mentre que el castellà és la llengua de debò, la que coincideix amb el topònim que coneixen i la que parlen centenars de milions de persones.

És ben cert, però, que aquesta mena d'idees no les hi transmetem necessàriament nosaltres. No l'aprenen pas aquí, sinó que ja l'han après allà d'on vénen. A vegades l'etnocentrisme ens fa creure que també som els únics del món que tenim prejudicis. Aquí, en tot cas, no els desmentim, o no ho fem prou: fem afirmacions genèriques com que totes les llengües són iguals, però després no ens comportem com si ens ho creguéssim. Sigui com sigui, per aquest camí les llengües es perden abans d'arribar a la Universitat: perquè no s'entenen com un valor afegit, sinó com un llast, com una marca de naixement.

El català i les altres llengües

De trucs per fer-nos menystenir la pròpia manera de parlar, els catalanoparlants en sabem històricament força. Per això sembla que hauríem de ser especialment sensibles al destí de les parles que no són al G7 lingüístic. Tanmateix, no ho som pas sempre. De fet, a vegades sembla que repetim amb els altres allò que no ens agrada que ens facin a nosaltres: ens queixem que a Espanya s'ignora el català, però nosaltres ignorem l'aranès.

Potser és perquè tenim una situació una mica "frontissa". D'una banda, ens podem sentir a prop, com a catalanoparlants, de les llengües amenaçades i minoritzades. Però de l'altra, tenim un estatus clarament privilegiat en el conjunt d'aquestes llengües. És a dir, no som l'anglès, és clar, però potser podríem ser el suec. I com a tal aspirant a suec, ens trobem entre l'espasa de la llengua estatal i la paret de les llengües immigrades. Des d'aquesta perspectiva només tenim el futur garantit si aconseguim esgarrapar poder polític —per tal de catalanitzar els usos institucionals— i capacitat de forçar la substitució lingüística de la immigració —per tal de catalanitzar els usos populars.

El problema és que aquesta mena de projecte és calcat precisament del que des

de fa segles ens aboca a nosaltres al perill d'extinció. Un projecte convençut que la comunitat ideal és una comunitat monolingüe. Que la diversitat lingüística impedeix la cohesió i fonamenta el desarrelament; més encara, que la transmissió d'altres llengües perpetua la presència d'estrangers —per tant, d'enemics— dins de casa. Quants hispanoparlants encara avui perceben els catalanoparlants com una estranya categoria d'estrangers infiltrats? Una conceptualització, per cert, típicament colonialista: les colònies es consideren alhora territori propi i hostil, i els seus habitants són alhora connacionals i estrangers.

És clar que amb la immigració les coses són d'una altra manera. Com que són gent que "ve de fora" —i teòricament no pas per obligació; com a molt, vénen empesos per circumstàncies de les quals no ens culpabilitzem pas—, ens sentim encara més legitimats per exigir-los un esforç d'assimilació, també d'assimilació lingüística. Al capdavant, els humans tenim sentit de la territorialitat i no és el mateix jugar a casa que a fora, per més que el racionalisme lingüístic espanyolista insisteixi que no és pas el territori, qui parla, sinó les persones (com s'ho fan per, sense solució de continuïtat, transmetre alhora el missatge que això és Espanya? Que no és un concepte territorial, això?). A més a més, en el nostre cas l'assimilació no és pas cap impuls imperialista, sinó una causa noble: es tracta de salvar la llengua.

El model que cadascú miri per ell

Anem en el vagó de cua d'un tren que deixa moltes llengües a l'estació. I és clar, com que ens fa por que a la pròxima parada també ens facin baixar a nosaltres (o ens llencin per la finestra sense parar), ens cauen bé, les que no han trobat bitllet, i ens agradaria que encara es poguessin enfilat al tren. Però el darrer vagó va molt ple, i no tenim mans per ajudar més llengües: les hem de menester per aguantar-nos ben fort i no caure. Han de

ser les dels vagons més endavant, que van més amples i ben asseguts, qui els donin la mà. Nosaltres no tenim mitjans per contribuir a la transmissió de les llengües de la immigració; no podem malbaratar recursos en la defensa de l'amazic, de l*ilocano* o del tàtar; ens ho necessitem tot per al català.

Llàstima que per aquest camí és fàcil preveure com s'acaba el conte: tard o d'hora, també quedarem enrere. Aguantarem més que molts altres, sens dubte. Tenim condicions per resistir força: un quasiestat, molts parlants, tradició estandarditzadora, prestigi literari, indústria cultural, algun mitjà de comunicació de masses, fins i tot prejudicis classistes contra la principal amenaça lingüística immediata (fa una temporada, a l'*Avui* va sortir un article d'opinió on s'afirmava que parlar en castellà feia cutre)... Però hem d'enfrontar-nos a un mercat voraç que considera la diversitat lingüística un simple cost afegit que cal esquivar com sigui; i a unes institucions polítiques que estan convençudes que parlar diferent és una amenaça nacional; i a una norma de convergència cap al castellà gairebé general, que fa que molts fills de parelles lingüísticament mixtes el rebin com a primera llengua; i a uns promotors culturals acomplexats que troben el català molt menys *fashion* que l'anglès; i a una mentalitat que confon audiència potencial amb audiència real i es creu que si un escriu, o canta, o predica, o investiga en anglès tothom se l'escoltarà, i que les llengües són simples instruments de comunicació. Aquestes són les regles del joc de la guerra de llengües, i amb aquestes condicions, ho tenim perdut.

Provar altres models: què hi podem perdre?

Per això, ja fa molts anys que hi ha intents de capgirar les coses. Potser el que cal és baixar del tren, canviar de joc. I la manera com encarem la diversitat cultural i lingüística de les immigracions serà un bon símptoma de si ho sabem fer o no. Ja l'any 1992, el mateix any que amb un grup d'estudiants fundava el GELA (Grup d'Estudi de Llengües Amenacades), M. Carme Junyent escrivia: "el futur del

català no es pot deslligar del futur de totes les llengües i molt especialment de totes les amenaçades. La preservació del patrimoni lingüístic ha de ser global perquè sigui plausible". L'any 92 segur que a Catalunya ja s'hi parlaven un bon grapat de llengües, però en canvi rarament se'n parlava, d'aquestes "altres" llengües. L'any 2005, un grup de recerca del Departament de Lingüística General de la nostra universitat —dirigit per la mateixa M. Carme Junyent— n'havia inventariat més de dues-centes, inventari que va mostrar en una exposició justament anomenada *Les llengües a Catalunya: quantes llengües s'hi parlen?* La universitat, doncs, pot contribuir a fer visible una realitat molt més complexa que la tradicional caracterització de país bilingüe que arrosseguem. Es tracta d'un primer pas en l'assaig d'un camí diferent que contribueixi a esquivar tant la formació de guetos impermeables com la recerca d'una assimilació que ni tan sols es fa de debò possible perquè es mantenen molts dels mecanismes de la discriminació, com el color de la pell o fins i tot l'accent. Un camí basat en el reconeixement.

De totes maneres, l'assimilació a què s'aboca la immigració ara com ara té, si més no en l'àrea metropolitana —és a dir, on va a parar una part substancial de la nova població—, un resultat indiscutible pel que fa a la llengua: els fills dels immigrants que no reben la llengua familiar, adopten com a primera llengua el castellà, no pas el català. I sovint adopten o mantenen també la ideologia monolingüista pròpia de l'assimilacionisme. No és estrany: si han hagut de patir tota mena d'estigmatitzacions pel fet de no respondre al patró estàndard, com poden comprendre i reivindicar la possibilitat de la diversitat? Sovint els principals inquisidors són els més reprimits (i la ironia històrica més sagnant és que una part d'aquests militants del monolingüisme són descendents d'antics parlants d'aimara o de quiché, que van substituir la llengua pel castellà).

Proposo que la universitat es fixi en les llengües de la immigració. Si pot ser que les estudiï, que les faci visibles i que els doni rellevància. Si acostar-nos a allò que fan i parlen els immigrants no ens ajuda a fer-los entendre que nosaltres també necessitem reconeixement i que volem parlar amb els néts si fa o no fa com ens parlaven els avis, i que volem poder entendre allò que ens van deixar escrit; si això no contribueix a crear empatia a favor del català; si no som capaços de convèncer ningú que la supervivència d'una llengua només és possible en un entorn de diversitat garantida, com a mínim ens haurem il·lustrat i divertit. En canvi, si volem fer com fan el castellà i l'anglès, acabarem igual i ni tan sols farem amics.

Pere Comellas

Secció de Gallec i Portuguès
Departament de Filologia Romànica

Entrevista a Miquel Pueyo

La Universitat de Barcelona va oferir a l'alumnat universitari els primers cursos de català l'any 1978. Anaven adreçats a totes aquelles persones que no s'havien pogut escolaritzar en català en l'etapa obligatòria. Avui dia, la realitat és molt diferent, perquè cada any uns 2.600 alumnes segueixen classes de català, però la majoria són estudiants que han vingut d'universitats d'arreu del món a completar els seus estudis a la UB i, per tant, la seva estada és temporal. Per a aquests estudiants serà una experiència enriquidora, ja que tindran coneixements d'una altra llengua, i per a la UB es tracta de fer compatible el català amb una comunitat científica mundial multilingüe.

Des de l'any 2000 els estudiants de fora de l'àrea lingüística disposen de l'Intercat, una eina interuniversitària, informativa i formativa, en línia (www.intercat.gencat.cat) per utilitzar abans d'arribar. I més tard, a la UB, l'alumnat té al seu abast un programa d'acollida que inclou tres aspectes: informació, formació i recursos lingüístics (www.ub.edu/sl/acollida). De tot això i molt més, en volem parlar amb Miquel Pueyo i París, sociolingüista, professor de la UdL i secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

XDL. La gent de carrer, la que no està vinculada al món de la llengua, no sap gaire bé què fa el secretari de Política Lingüística. Així que la meua pregunta és: vostè a què es dedica?

És una bona pregunta. A vegades, fins i tot jo me la faig. Em dedico a dirigir la Secretaria de Política Lingüística, que coordina, impulsa, assessora, etc., la política lingüística transversal del Govern. També em faig càrrec de la Presidència del Consorci per a la Normalització Lingüística i del TERMCAT, el centre de terminologia.

XDL. Quines són les novetats que es plantegen en les línies bàsiques en matèria lingüística per a aquesta nova legislatura?

En matèria de política lingüística, l'acord del Govern d'entesa té dues bases: la primera és el foment de l'ús del català; i l'altra, aconseguir que la política lingüística sigui realment una política pública transversal.

Evidentment, en breu farem públic un document que incorpora els objectius de la legislatura. Ara bé, podríem avançar el que això significa: per una banda, la tasca relacionada amb un gran pacte nacional per a les competències lingüístiques i, per l'altra, aconseguir tirar endavant polítiques especialment intenses en àmbits especialment sensibles, com el món del treball, la justícia o les persones nouvingudes.

XDL. En el seu llibre *El fantasma de la mort del català*, parla d'un discurs tranquil·litzador?

No, no hi estic d'acord. *El fantasma de la mort del català* és un llibre que vaig escriure en tornar a la Universitat després que es trenqués el Govern tripartit el maig de l'any passat. El vaig escriure com a ciutadà, com a professor, com a persona interessada en la llengua... Ara s'ha donat la coincidència, que jo no havia buscat (evidentment no estava a les meves mans), que el llibre apareix quan jo torno a ocupar la Secretaria de Política Lingüística. Per tant, des del punt de vista del receptor és difícil separar aquests dos vessants,

però aquest llibre el vaig fer com a Miquel Pueyo, tot i que ara l'assumeixo també com a secretari. S'ha de tenir en compte, doncs, que està fet des d'un altra perspectiva.

No s'ha d'interpretar com un al·legat optimista, purament tranquil·litzador en el sentit: "Les coses van més o menys bé, el Govern ho farà molt bé..." Em sabia greu que fos així per dues raons. En primer lloc perquè la dicotomia, la parella optimisme-pessimisme, em sembla molt subjectiva, molt emocional i per tant poc útil a l'hora d'analitzar un fenomen que té elements objectius, com són els usos lingüístics. I en segon lloc, perquè dedico bona part del llibre a subratllar tots aquells aspectes en què el català no ha assolit unes quotes mínimes de normalitat, com ara l'impacte negatiu que rep de la fragmentació territorial o les dificultats que la societat globalitzada posa en llengües com el català.

Si tenim en compte la realitat, dir que al català li queden quatre dies no és objectiu. A més, estic convençut que a les persones que arriben de fora i ens troben continuament en aquest discurs malenconiós els resulta extremadament desmobilitzador.

Joan Solà, tot i que s'ha manifestat darrerament molt preocupat per la situació actual del català, en un dels seus llibres diu: "El debat (sobre la mort del català) és un debat estèril, és un debat maniqueu i que encara que s'hagi anat reproduint cada ics temps, no ha tingut la capacitat de revolució que alguns van pensar que tindria."

D'alguna manera el meu llibre també conté uns elements irònics que estan en el millor aspecte d'una determinada tradició catalana. Hi jugo amb la idea que els catalans com a poble hem oscil·lat entre una gran capacitat d'esforç, de generositat, d'il·lusió... i una certa tirada també al tot o res, al "foto el barret al foc". Aleshores suggereixo la conveniència potser d'arxivar aquest discurs sobre si el català es mor o no es mor i a plantejar-nos un nou discurs sobre el català a començament del segle XXI.

XDL. Pel que fa a la universitat, hi arribarà mai l'autèntica normalització lingüística? Què li sembla que hi hagi facultats a Catalunya on el català és minoritari?

En algunes universitats, i especialment en algunes titulacions, el percentatge de classes que s'imparteixen en català està molt per sota de la realitat sociolingüística del país. M'agradaria que en aquesta legislatura es pogués impulsar un decret, estructurat en l'anterior, sobre els requisits lingüístics per a la incorporació de nous professors a la universitat, de manera que ningú no pugui dir que no té la capacitat d'impartir les seves assignatures, si cal, en català.

Hi ha tot un ventall d'elements de suport, de tecnologies de la llengua, de vocabularis específics, d'oportunitats de formació, que en aquests moments fan que qualsevol professor o professora, habitualment treballant a la universitat catalana, hagi d'estar en condicions de fer les seves classes en català. Una altra cosa és, però, que el professo-

rat convidat a impartir unes classes durant un breu període de temps, ho pugui fer en castellà o en anglès, dins del marc de fluïdesa que hi ha d'haver en l'àmbit de l'educació universitària.

Ara bé, se suposa que el professorat universitari té una preparació, uns recursos i una capacitat que fan que, a començament del segle XXI, resulti molt difícil d'acceptar el recurs, o l'excusa, que encara no se sent prou còmode impartint la seva assignatura en català.

XDL. Així, com ho podem fer? Abolim la llibertat de càtedra?

Doncs... la llibertat de càtedra no es pot abolir! La qüestió és com fem compatibles els drets dels estudiants, del professorat, del personal d'administració i serveis de la universitat, perquè no es perjudiquin els uns als altres. El nivell de coneixement de català al país és prou alt, igual que la competència del professorat universitari, i els recursos que es posen a la seva disposició són molts.

A més, hi ha un altre factor que a vegades distorsiona aquesta situació, les universitats catalanes són les principals receptores d'alumnes estrangers. Contràriament al que es diu a vegades des de mitjans ultraconservadors, per a mi significa que la societat catalana i la universitat catalana són prou riques i diverses per tenir aquesta capacitat d'atracció. Ningú no vindria a estudiar amb nosaltres si realment Catalunya fos aquesta mena de Tibet aïllat. Ara bé, la presència d'aquests alumnes no es pot convertir sistemàticament en un argument perquè les classes passin a fer-se en castellà. Hi ha diverses mesures a prendre: una, i molt important, és la informació prèvia i, si cal, una formació prèvia bàsica. És a dir, la pitjor reacció a vegades es produeix en la persona que arriba i es troba que ningú no li havia dit que hi havia una altra llengua o que, com passa de vegades amb els estudiants italians, es pensaven que no era una altra llengua, sinó una variant dialectal de l'espanyol. Per tant, la informació prèvia és molt important.

Per això, a banda d'altres eines que ja coneixeu, l'any que ve funcionarà un nou curs en línia de català, que es presentarà en les pròximes setmanes. És una plataforma tecnològica i pedagògica d'enorme potència a Internet, Parla.cat, que permetrà l'aprenentatge amb un sistema de tutoria, com pot ser el d'una universitat no presencial, i els nivells inicials ja funcionaran a començament del curs 2007-2008.

XDL. Fins a quin punt el domini del català es pot entendre com un valor afegit per als nousvinguts? Creu que és positiu o és una mostra més que les coses no s'estan fent bé?

Aquest sentiment d'entendre és inseparable de la nostra pròpia història i, per tant, d'allò que tenim com a poble, com a nació no del tot normalitzada. Els britànics, per exemple, no el tenen: o els parles de manera comprensible o res; no fan un esforç per entendre't. Doncs bé, jo crec que aquest sentiment té avantatges, com ara amb vista a les possibilitats de creació d'una solidesa social a Catalunya.

La identitat catalana no està lligada a factors religiosos, ni a factors genètics, ni a cap altra mena de factor. Tradicionalment sempre s'ha dit —jo ho he sentit des de ben petit— “En tal és castellà”. Què volia dir? Que parlava castellà. “En tal altre és català”, és a dir, que parla català, amb independència de quins podien ser els seus orígens, les seves arrels... Això ens dóna un potencial acollidor important, molt important. Per tant, deixant a banda si és el resultat, més o menys immediat, d'unes determinades anomalies històriques, em sembla una bona eina a utilitzar a l'hora de projectar-nos cap al futur.

XDL. Moltes persones que vénen a Catalunya prefereixen aprendre el castellà abans que el català perquè creuen que els serà de més utilitat. Què proposa més enllà dels cursos gratuïts i de les campanyes perquè el català sigui atractiu?

Primer, cal tenir present que la casuística de les persones que vénen és enormement diferenciada. És evident que les persones que vénen d'altres estats de la Unió Europea tenen una situació molt diferent de les d'Amèrica Llatina o de l'àmbit subsaharià. Algunes provenen de societats en què la coexistència de diversos sistemes lingüístics és vista amb molta tranquil·litat. Què es pot fer per facilitar-los l'adquisició del català? Segons les franges d'edat: per als més joves l'eina és el sistema educatiu, la immersió lingüística; a les persones d'edat productiva, s'hi ha d'arribar pels cursos, les activitats, per exemple, les parelles lingüístiques i els voluntaris per la llengua, els productes audiovisuals, etc. i també mitjançant el comportament lingüístic dels ciutadans.

Els catalans tendim excessivament a amagar —utilitzo una expressió que em va dir una persona d'origen peruà—, i aquest és un mal servei que fem a les persones nousvingudes. Parteix d'un paternalisme malentès gens beneficiós ni per a nosaltres ni per als qui arriben.

XDL. Quin paper juga la immigració en el futur del català?

La immigració sempre ha jugat un paper en el futur del català. En el període en què Cervantes situa la vinguda del Quixot a Barcelona, hi havia un 16 o 17% dels caps de casa —aleshores els censos eren molt sexistes— d'origen occità i francès. Per tant, de moviments de població n'hi ha hagut sempre. Un moment és el començament del segle XX, durant la segona dècada, quan es produeix la primera onada migratòria amb motiu de la construcció del ferrocarril metropolità, l'exposició universal, etc. Després, la gran onada migratòria entre els anys cinquanta i setanta coincideix en un moment en què el país estava totalment subjugat i no tenia cap recurs, ni polític ni educatiu, per afavorir la integració d'aquestes persones. I a més a més al franquisme li va convenir crear guetos urbanístics perquè el vincle entre les persones que venien i les persones del país eren contraris als interessos de la dictadura.

En aquests moments tornem a tenir una altra onada, no tan intensa però segurament sostinguda, perquè és inseparable del fenomen de la globalització. L'acolliment de l'àmbit educatiu d'aquestes persones és un dels reptes que tindrà Europa al llarg d'aquest segle. En aquest sentit, Catalunya haurà de fer un esforç per convertir aquest canvi en una oportunitat i per intentar anar més enllà sempre que calgui, amb l'objectiu que aquestes persones siguin catalans del segle XXI amb les arrels que tinguin i que vulguin mantenir.

Alfred Verdguer
Estudiant de Farmàcia

Laura Rojas
Estudiant de Psicologia Social

Projecte Galauda.

Una experiència intercultural

La construcció de societats sostenibles fa imprescindible la integració harmònica dels grups d'immigrants que les componen. Això suposa que els diferents grups han de comptar amb espais per al desenvolupament del "món propi", alhora que han de tenir part activa en el sistema social més ampli on s'han instal·lat. La llengua és un instrument clau com a element necessari i integrador, tot i que no únic, en el procés identitari de qualsevol comunitat, ja que és a través de la llengua que s'expressen tant els continguts racionals com els emocionals.

El paper de les universitats en la recerca de solucions d'organització social és evident. Sense deixar de banda la investigació altament especialitzada, avui dia la universitat està compromesa en la creació de models a partir dels quals la societat pugui evolucionar cap a esquemes veritablement sostenibles. I això comporta el diàleg i la cooperació entre diferents especialitats, i fins i tot entre diferents nivells educatius.

En aquest marc va néixer Galauda a la UB, a la Secció de Filologies Gallega i Portuguesa (Departament de Filologia Romànica), l'any 1999. Galauda és un projecte educatiu intercultural que pretén provocar en els adolescents una percepció de la diversitat lingüística i cultural com una necessitat inqüestionable per a la societat. Aquest projecte es concreta en l'ensenyament de la llengua i la cultura gallegues a l'ESO de Catalunya, i de la llengua i la cultura catalanes a l'ESO de Galícia. El projecte compta amb el suport de les administracions catalana i gallega: el Departament d'Educació i la Conselleria de Educación e Ordenación Universitaria van signar al juny de 1999 el protocol on s'articulen les bases d'aquesta col·laboració.

Com que és un projecte d'innovació educativa, un equip de professorat de la UB i de secundària s'ha encarregat de l'elaboració de materials específics per a la docència. Un llibre de text, *Vencello* (2001), que inclou continguts de llengua, cultura i literatura, és el que es fa servir a les aules. La pàgina web (www.xtec.net/credits/gallec), ara en procés

d'actualització, desenvolupa l'intercanvi cultural i fomenta la cooperació entre IES gallegues i catalanes.

Actualment són set els IES de Catalunya on es pot estudiar galleg. El professorat, peça clau en el desenvolupament de l'experiència, ha de tenir unes característiques específiques com ara una actitud oberta i flexible, consciència de treball col·lectiu i capacitat d'entusiasmar l'alumnat mitjançant l'emoció. La programació d'aquest ensenyament inclou la dramatització de contes populars, un valuós instrument per facilitar la immersió de l'alumnat en uns trets culturals que no li són propis. Per tal de fomentar el compromís social col·lectiu es fan activitats conjuntes dels centres que afavoreixen l'intercanvi entre l'alumnat dels diferents IES. Però sens dubte la més destacada és el viatge anual de tots els centres a Galícia, subvencionat parcialment per les administracions gallega i catalana.

Els estudiants que durant aquests anys han cursat els crèdits de galleg a l'ensenyament secundari català són de procedència diversa. Juntament amb els d'origen galleg (percentatge no gaire gran), hi ha estrangers de molts diferents països, des de Romania a Brasil. Però la majoria són catalans.

Voldríem amb la nostra experiència poder contribuir a la construcció d'un marc general de convivència en el qual la comprensió racional i emocional que sense *els altres* no existeix el *nosaltres* permeti deixar enrere la paraula *tolerància*.

Sabela Labraña

Directora del Projecte Galauda
Filologies Gallega i Portuguesa

Enllaços

<http://www.ub.edu/filgalport>

Sis mirades

Amés dels cursos de llengua, els Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona organitzen altres activitats de difusió de la cultura catalana. “Sis mirades” és el nom d’un cicle de sis xerrades adreçades d’una manera general a tot el col·lectiu d’universitaris de fora de Catalunya que, en un moment o altre de la seva vida acadèmica, entren en contacte amb la UB.

Per a aquest cicle, el professorat dels Serveis Lingüístics ha preparat dotze presentacions de diapositives, en suport informàtic, sobre diversos aspectes de la vida de Catalunya, amb les respectives notes explicatives per als conferencians. Cada vegada que s’ofereix el cicle es trien sis de les dotze conferències disponibles, segons els interessos del públic o dels organitzadors. També es fa servir per a altres activitats relacionades amb la pràctica de les habilitats receptives en l’aprenentatge de la llengua catalana.

Tenim l’avantatge que la majoria dels universitaris que arriben de diferents llocs del món tenen nocions d’almenys una llengua romànica: de vegades és la seva llengua familiar, o d’altres l’han après a l’escola. Gràcies a la proximitat lingüística del conjunt de llengües derivades del llatí, aquestes persones tenen molts recursos per entendre el català, tot i que de vegades no en són conscients. L’activitat que presentem, doncs, està oberta tant als estudiants de català dels nivells inicials com també a altres persones que hi estiguin interessades, encara que no segueixin cap curs de llengua.

Els objectius de tot plegat són:

- Oferir informació sobre indrets de Catalunya, fets històrics i aspectes de la vida social i cultural que puguin interessar els estudiants que vénen de fora de Catalunya.
- Eixamplar la visió que els estudiants tenen de Barcelona i de Catalunya. Motivar-los que visitin certs indrets i que ampliïn el coneixement que tenen del lloc on estudien.
- Animar els participants perquè facin servir tots els mitjans possibles per entendre la xerrada: el discurs del conferenciant, la paraula escrita, la il·lustració, els coneixements previs sobre el tema o fins i tot les suposicions. Intentar que aconseguixin una comprensió global.
- Fer que els estudiants practiquin la comprensió en català d’un tipus de discurs expositiu i narratiu semblant al que es poden trobar a les classes de les seves facultats.
- Millorar les possibilitats d’entendre i parlar català dels estudiants gràcies al millor coneixement de l’entorn. Com

més sàpiguen d’allò que forma part del coneixement compartit dels catalans, més poden avançar en l’estudi de la llengua.

- Demostrar que, eliminades unes determinades barreres, hi ha una certa intercomprensió entre les llengües romàniques.

Hi ha diversos factors que faciliten la comprensió de les xerrades que proposem. El fet de triar el sistema de conferència presencial donada per un professor amb el suport de la projecció permet una gran redundància a l’hora de comunicar la informació. L’estudiant sent la veu del conferenciant, llegeix l’escrit que apareix a la pantalla i veu les imatges que il·lustren les explicacions. Té diverses oportunitats per captar el missatge i mirar de seguir el fil. També s’ha tingut molt en compte que els assistents no comparteixen necessàriament els coneixements que s’acostumen a donar per sabuts en el públic català: es donen una sèrie d’explicacions que podrien semblar innecessàries, però que són útils per a qui no ha estat escolaritzat a Catalunya. Finalment, el mateix conferenciant pot aprofundir més o menys en cada tema segons el nivell del grup. En definitiva, el grau de comprensió no serà el mateix per a tothom, però estem convençuts que l’experiència serà positiva i ajudarà l’alumnat a adonar-se que, superats certs obstacles inicials, està prou capacitada per assistir a les classes de les assignatures de la seva especialitat que s’imparteixen en català.

Les dotze xerrades que proposem i que oferim en arxiu informàtic de presentació compost per diapositives més apunts per al conferenciant són les següents:

- El sistema polític català
- Maria del Mar Bonet, quaranta anys de poesia i cançó
- Les Brigades Internacionals
- Republicans catalans als camps d’extermini nazis
- Els jueus a Catalunya
- Els altres catalans
- El delta de l’Ebre
- Monuments prehistòrics de Catalunya
- La colònia Güell
- La Vall de Boí
- La Garrotxa, terra de volcans
- El Gran Teatre del Liceu
- Serveis Lingüístics

Entre bastidors

Cada dimarts i dijous al migdia l'Aula de Teatre, ubicada al primer pis de la Facultat d'Humanitats i d'Història de l'Art, al carrer de Montalegre, s'omple de les rialles i les emocions de l'alumnat que s'hi troba per introduir-se en el món del teatre experimental. Des del dia de la reunió que va originar, al principi d'aquest quadrimestre, el grup actual, tots els qui hi assisteixen deixen porta enfora els complexos, les vergonyes, les frustracions i les vides massa ocupades, per descobrir un món nou de sensacions immenses que de mica en mica els aflora a la pell.

Ja fa uns dies que els papers han estat assignats i cadascú adopta el seu paper: hi ha qui actua, qui regeix, qui

dissenya el vestuari, qui s'encarrega de l'escenografia i qui assessora el director; tal com si es tractés d'una companyia de professionals. D'aquesta manera, comencen els assajos i se senten les primeres línies: "Sí, cal coratge, cal prendre una resolució heroica. L'amistat ha de prevaler: per una amistat autèntica, cal sacrificar les pròpies passions, les pròpies satisfaccions, i fins la vida, si cal...!", però de sobte algú interromp l'actuació. Es tracta de la To Monreal, l'ajudant de direcció.

To Monreal

La To Monreal és alumna de la UB des del curs 1991-92, llicenciada en Història de l'Art i estudiant del doctorat en

Història de l'Art. Va decidir que volia seguir aquesta carrera acadèmica a causa de la seva afició, des de molt petita, a la pintura, quan la mare la va dur a un taller especialitzat. Com que, per motius personals, no s'hi podia dedicar professionalment, va pensar que una bona manera d'apropar-se a aquest món era estudiant-lo, decisió que la va dur a canviar la seva trajectòria estudiantil. Així, des de molt joveneta, no va llançar la tovallo-la i va lluitar per aconseguir d'entrar en el seu somni: la pintura.

Tot i que els plans inicials de la To no anaven adreçats cap a la secundària, va adaptar-se al sistema educatiu i va posar-se a estudiar, no sense complicacions, BUP i COU. A l'institut on va

anar a parar va trobar-se amb un nivell d'estudis molt més elevat del que estava acostumada, però tot i així es va anar traient els cursos sense dificultats. Per culpa de la mala bava d'un parell de companys, que li feien la vida impossible, i en contra de l'opinió del professorat del centre, va decidir marxar de l'institut després d'acabar 2n de BUP, però en cap moment no es va plantejar deixar d'estudiar. Els anys següents va continuar 3r de BUP i COU, a les tardes, i des de casa, mentre als matins anava al taller d'arts aplicades.

Finalment, gràcies als seus esforços i també a l'ajuda dels companys amb qui estudiava, va treure's la selectivitat amb molt bona nota i va veure com totes les facultats, inclosa la d'Història i Història de l'Art, li obrien les portes.

Aquesta és la manera com va començar la carrera d'Història de l'Art, la qual va pensar que algun dia la duria a ser una bona crítica en pintura. Ara bé, tot i les bones idees i les iniciatives excel·lents que contínuament tenia, al taller li van dir que no podria continuar la seva trajectòria artística, cosa que la va decebre enormement. No obstant les dificultats contínues, com a dona forta i plena d'energia i vitalitat que és, va superar el mal tràngol inicial de no conèixer gent ni sentir-se part de la resta d'estudiants, i va acabar formant un grup d'amics amb qui va estudiar tota la carrera, i la va acabar en cinc anys. Una vegada va tenir el títol de llicenciada, va anar a buscar feina, però no en va trobar cap d'adequada i per això va emprendre el doctorat, el curs 1996-97, del qual ja té finalitzats els cursos presencials.

Actualment, la To ha aparcat el diploma d'estudis avançats que va començar fa uns quants anys sobre la pintura de Josep Guinovart, que és un autor contemporani que li agrada molt, tot i que ha pensat de reprendre'l tan bon punt s'hagi acabat de reciclar per mitjà de dues assignatures d'Història de l'Art a les quals està matriculada. Gràcies a una de les assignatures del doctorat, que va fer amb en Ricard Salvat, director de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral (AIET), va introduir-se en el món de la història del teatre i es va fer membre d'aquesta Associació, amb la qual assisteix de manera assídua, en tant que ajudant de direcció, a l'Aula de Teatre, tot i les seves limitacions físiques, que la tenen lligada a una cadira de rodes, entre altres discapacitats de parla i moviment, que li impedeixen de valdre's per ella mateixa; això sí, sempre amb una paraula amable i un gran somriure als llavis preparats per regalar.

Aula de Teatre

Tot i que està coordinada per Enric Ciurans des del Departament d'Història de l'Art, l'Aula de Teatre és oberta a tots els estudiants de la UB interessats a conèixer tècniques, estils i dramaturgies que afavoreixen l'intercanvi cultural i la investigació escènica d'obres d'autors, ja sigui nacionals o estrangers, desconeguts o no representats ni en els teatres comercials ni en els subvencionats. Aquest objectiu s'aconsegueix gràcies a la seva vinculació a l'AIET que, a més, permet l'alumnat que en forma part, a banda de participar en la pràctica teatral, d'acudir a totes les activitats (conferències, cursos, tallers, taules rodones i seminaris) que s'hi organitzen.

Durant aquest quadrimestre, l'Aula de Teatre té entre d'una banda, l'adaptació de Jordi Teixidor de *L'autèntic amic* de Carlo Goldoni i, de l'altra, *Viatge a qualsevol part*, de Joan Guasp. Pel que fa al primer text, en Toni Galmés, en tant que director escènic, l'ha seleccionada per fer un homenatge a l'autor a causa del 300 aniversari del seu naixement. D'aquesta manera, els deu estudiants que formen actualment l'equip de l'obra —entre els quals hi ha la To—, tenen l'oportunitat d'endinsar-se en el món de la *Commedia dell'arte* més social i la dramaturgia i literatura italianes del segle XVIII. El segon dels textos, en canvi, el dirigeix la dramaturga Rosa M. Isart i es tracta d'un text còmic, simpatiquíssim i fresc d'un autor contemporani mallorquí no tan consolidat. Per saber les dates d'estrena o qualsevol altra informació relacionada amb les obres, podeu posar-vos en contacte amb en Toni a l'adreça tonigalmes@ub.edu, o amb la Rosa M., a rmisart@hotmail.com.

AIET

L'AIET va ser creada el 15 de novembre de 1993 amb l'objectiu de promoure i difondre activitats de tipus teatral, la qual cosa ha aconseguit a través dels anys per mitjà de la creació d'espectacles, de la publicació de la

revista *Assaig de teatre*, la col·lecció de llibres "El pla de les comèdies" i de l'organització de conferències, cursos, tallers, taules rodones, premis de teatre i seminaris oberts a tothom.

Els orígens de l'AIET es remunten a l'any 1956, en què es va generar a la Universitat de Barcelona una agrupació de teatre experimental la proposta escènica de la qual es basava en la improvisació coneguda amb el nom de *Teatre Viu*. L'any 1957 aquesta agrupació es va integrar a l'Agrupació Dramàtica de Barcelona (ADB) i juntes van engegar una secció formada sobre la base de la improvisació, la pantomima i la *Commedia dell'Arte*. Posteriorment, l'any 1970, tot i les dificultats històriques de la dictadura franquista, la Universitat de Barcelona va crear el Departament d'Estudis Teatral (DET), el qual va passar a dir-se *Institut d'Experimentació Teatral* (IET) durant el curs 1980-81 i és el que actualment es coneix amb el nom d'AIET. Si voleu més informació sobre qualsevol de les activitats que organitza l'associació, consulteu la pàgina web www.aiet.cat.

Eva Gomàriz

Estudiant de doctorat en
Llenguatge i Variació

Immigració, llengua i universitat

Hem quedat per fer una trobada amb quatre estudiants estrangers de la UB i un professor d'amazic a la zona universitària, concretament a la Facultat de Dret. El tema de la trobada és "Jo parlo català...". A causa de la disparitat d'horaris que tenim, ens reunim cap al vespre, tot i que estem força cansats, el tema ens interessa i tenim ganes de donar la nostra opinió. Abans de començar, però, ens presentem.

enXARXAT
14 núm. 10

Nayar: Sóc en Nayar Lugo Chacón i sóc de Venèuela. Estic fent un doctorat amb una beca del Ministeri de Ciència i Tecnologia, a través d'un conveni entre la UPC i la UB. Bàsicament, treballo en el Departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica, on desenvolupo un projecte de seguretat en deformació plàstica en materials metàl·lics. Fa cinc anys que visc aquí.

Zhang Zhang: Jo em dic Zhang Zhang Cheng, sóc de la Xina. Bé, sóc nascuda aquí, després vaig anar a estudiar a la Xina durant tres anys, a primària. Actualment estudio Magisteri de Llengua Estrangera a la UB.

Maria: Em diuen Maria, però em dic Mary-Doe Okeke. Fa més o menys cinc anys que visc aquí, estic cursant el segon any de carrera, faig Infermeria al campus de Bellvitge, aviat començaré les pràctiques. Sóc nigeriana.

Carles: Jo em dic Carles Múrcia, sóc

professor d'amazic, la llengua que també s'anomena *berber*, del nord d'Àfrica. L'ensenyo aquí, a l'EIM, també a la Universitat de Barcelona i a la Universitat de Colònia. I, a part d'això, estic fent la tesi, justament sobre la llengua amaziga, a la UB. Sóc de Sabadell.

Emil: Jo em dic Emil Edissonov, sóc de Bulgària i no treballo des de fa dos dies, ara buscaré alguna altra feina. Fa tres anys i mig que sóc a Barcelona. He vingut aquí a estudiar Dret.

On has après el català que saps? Quines coses et van fer decidir a aprendre'l, i quines et van ajudar durant el procés d'aprenentatge?

Nayar: Tot i que parlo castellà, he estudiat català i he aprovat el nivell B de la Generalitat. He estudiat català perquè, en principi, quan arribes el que vols és integrar-te. És una necessitat dels estudiants quan vénen aquí

i saben que s'hi estaran molt de temps. He estudiat al Servei Lingüístic de la UPC i vaig començar per motivació pròpia. Que no el parli gaire és deu només a un motiu, i és que a la Universitat hi ha molta gent de tot arreu; i, principalment, al doctorat hi ha gent de Sud-amèrica, molts francesos, gent d'altres parts d'Europa, japonesos... i és molt difícil parlar català. La gent que parla català quan sap que parles castellà et parla en castellà i és molt complicat aconseguir que parlin català amb tu. Això fa que perdís el costum de parlar-lo. I com que som de diferents llocs, el més segur és que parlem abans en anglès que en català, per això no hi tinc pràctica. Crec que si estudiés la carrera, com a estudiant, em seria més fàcil, ja que hi ha molts més estudiants catalans dins del procés i això m'ajudaria a practicar més l'idioma.

Zhang Zhang: Doncs jo l'he après aquí, a l'escola. A tercer de primària vaig començar a estudiar aquí i vaig

aprendre el català. La meva motivació és la mateixa que la d'ell, perquè vull integrar-me. Ja que sóc aquí, m'interessa conèixer com és la gent, i si podem compartir coses, cultures, maneres de veure el món..., això m'enriqueix culturalment.

Maria: L'he après a l'escola, ha sigut quelcom innat. Tothom et parla en català, llavors estàs obligada a aprendre'l. La televisió i les amistats... El comprenc, i tots els meus professors fan les classes en català, els meus apunts són en català i els llibres també. Però parlo en castellà perquè m'hi expresso millor. I pel que fa al català, si em fa falta per temes de treball i em veig obligada a parlar-lo, doncs el parlaré. Tinc amigues a les quals també els costa parlar en castellà, i ens comuniquem en català, però m'expresso millor en castellà. Per tant, sempre que em comprenen parlo castellà.

Emil: Doncs, he après el català aquí, a Barcelona. La raó per què el vaig aprendre és perquè vaig venir a Catalunya i perquè tenia algunes classes en català. És a dir, una mica per força. Em vaig posar a fer els cursos dues setmanes després de venir aquí, i al cap de dos mesos ja el podia parlar bé. Aquí, a Barcelona, com que és una ciutat cosmopolita, tothom parla el castellà, crec que es parla més castellà que català. Però també, jo ho vaig pensar i encara ho penso, que és important que si el català és la llengua de Catalunya parlem en català. La veri-

tat és que a la ciutat parlo més català que castellà; el castellà només el parlo amb els estrangers i amb els meus amics que no són d'aquí. Però també considero que el castellà és més important a escala mundial i comprenc la gent que ve aquí només per un any o dos anys i prefereix aprendre castellà. Perquè, desgraciadament, fora d'aquí i d'Andorra no serveix gaire. Encara no és llengua oficial a la Unió Europea, la qual cosa també és important a l'hora d'escollir una o altra llengua. Comprend molta gent que, per exemple, quan vaig venir jo, fa tres anys i mig, va venir amb mi i no va decidir aprendre català, perquè va dir "a mi no m'agrada aquesta llengua i vull parlar en castellà, encara que les classes siguin en català prefereixo el castellà, perquè després em serveix molt més". Cadascú té la seva opinió. Però vaig decidir que si estic aquí, si em quedo aquí, uns anys almenys, l'he d'aprendre.

Creieu que el fet de parlar català és un factor que ajuda a la integració social, tant en un sentit general com a la Universitat?

Emil: Sí, absolutament. En una comunitat com aquesta, de parla catalana, és normal que parlar català et serveixi a l'hora d'integrar-te. És important, i, en aquest sentit, una de les noies ha comentat que a la feina també cal tenir-ho en compte. Aquí, a Catalunya, la majoria de les empreses requereixen als empleats que sàpiguen català. Això no

significa que si no parles català no siguis apte per a la feina, sinó que és necessari per als clients de l'empresa, que parlin català i puguin expressar-se i comunicar-se amb l'empresa lliurement. Així, doncs, crec que el català és molt important quan parlem de la integració.

Maria: Sí, és important, però, per exemple, a la Universitat hi ha gent de tot arreu, i quan dic *de tot arreu* també poden ser gallecs, andalusos... Els catalans parlen català i castellà, i aquestes persones, encara que no sàpiguen parlar català, d'una manera o altra aconseguen integrar-se al grup i a la societat. Això no vol dir que el català no sigui important, però sabent castellà pots integrar-te perfectament en la societat, perquè la gent et comprèn.

Nayar: Estic d'acord amb ella. La veritat és que crec que, almenys a Barcelona, el fet de parlar català o no, no implica que no et puguis integrar. Com que és una ciutat on realment viu molta gent de fora, el català no és imprescindible a l'hora d'integrar-te. Crec que els mateixos catalans —quan veuen que parles castellà tot i que saben que pots parlar una mica en català, així i tot els costa parlar català amb tu— et demostren que no és necessari que parlis en català per integrar-te, almenys dins de la ciutat de Barcelona; a mi em sembla que no té rellevància el fet de saber català o no. Evidentment, si te'n vas fora (de Barcelona) sí. Si has d'anar a treballar a Girona, Manresa... —he tingut l'oportunitat d'anar a algun laboratori d'allí—, sí que t'adones que

emprar el català et seria molt útil, perquè la gent allí sí que parla sovint en català, i et seria més fàcil, per fer amics i relacionar-te millor, que dominessis més la llengua. Però jo crec que a Barcelona ciutat, que parlis català no implica que t'integris més o menys.

Maria: Una altra cosa més. És increïble, perquè de vegades, per exemple, en una taula, si em parlen en català i jo contesto en castellà, i un altre em parla en català..., estem creuant dos idiomes a la vegada per comunicar-nos i ens comprenem perfectament. Parlem dos idiomes diferents i ens entenem. Jo crec que d'aquesta manera ens estem integrant.

Emil: El que diu ella és un fenomen que també m'ha cridat l'atenció. Que dues persones poden comunicar-se perfectament, l'un parlant un idioma i l'altre parlant-ne un altre, en aquest cas el castellà i el català, i ningú no canvia la seva llengua i s'entenen. Que jo sàpiga, això al món o no passa o passa en estranyes ocasions. També és veritat el que diuen, que no és imprescindible parlar català, i no ha de ser-ho. Jo crec que no parlar el català no pot tancar-te les portes, però parlar-lo sí que te'n pot obrir més. El català és una llengua cooficial, no és l'única. També m'he fixat que la gent, aquí, s'alegra molt que les persones estrangeres parlin català. Així que la llengua obre més portes, no només a l'hora de buscar feina i amistats, sinó també en la vida quotidiana.

lunya; és normal que utilitzin el castellà o l'anglès com a vehicle de comunicació. Però, per a les persones que volen treballar aquí sí que veig que el català és molt útil...

Tinc una pregunta per a vosaltres: què opineu quan una persona parla en català i l'altra parla en castellà? És una situació brusca?

Mercè: Aquí és un fenomen natural, perquè es tracta que cadascú s'expressi en la seva llengua materna. Hi ha gent aquí que pensa en català i s'expressa en català, i l'altre l'entén i viceversa. Des de fora, gent que ve d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país, a vegades els sembla una falta de respecte; però per a nosaltres simplement és una situació molt normal.

Nayar: De fet, hi ha gent que li costa expressar-se en castellà. Tinc companys al doctorat que són de Manresa, i diuen que quan eren petits mai no parlaven en castellà i quan els sents parlar en castellà veus que els costa. Si parlen en català i l'entens, i els altres t'entenen quan els parles en castellà, no passa res, mantenim una conversa creuada. El problema sorgeix quan de cop arriba algú nou, i t'adones que se sorprenden.

Emil: Hi ha gent de fora de Catalunya que diu "i per què em parles en català? veus perfectament que no sóc d'aquí". Tenen una mica de raó perquè és obvi,

emprenyar, sinó perquè s'expressen normalment en aquesta llengua.

També hi ha un fenomen que crec que és negatiu —ara que podem expressar totes les opinions—, que quan aquests catalanoparlants surten fora d'Espanya allí ja són espanyols, perquè hi ha molta gent a Europa que no sap que existeix el català; i aleshores resulta que els costa parlar castellà, i la gent diu "Mira, un espanyol que quasi no pot parlar espanyol". Si tota la vida, des de petit i a l'escola has parlat català, costa; per això jo crec que, en aquest sentit, el sistema educatiu no ha d'imposar tant el català, perquè aquí sí que és útil però fora de Catalunya el que serveix és el castellà. Encara que molts catalans no ho vulguin reconèixer són espanyols i al DNI hi posa Espanya; i fora d'Espanya són espanyols; i pot ser que es produeixi aquesta situació, que ets espanyol i et costa parlar espanyol.

Carles: La majoria de marroquins que són a Catalunya ni parlen ni saben àrab. Però la seva Constitució diu que el Marroc és un estat àrab i musulmà. Aleshores, quan es van començar a fer els cursos de llengua materna per als estrangers, es feia xinès, àrab... i la Generalitat va oferir cursos d'àrab als marroquins, malgrat que dos terços dels marroquins que viuen a Catalunya ni tan sols saben què és aquesta llengua, perquè són amazics, són berbers. Aleshores això crea una contradicció entre el que és la qüestió jurídica i el que és la realitat. Que no és única del Marroc, és també el cas de Nigèria. Pots dir: "Jo sóc nigeriana" però aleshores t'han de preguntar si ets hausa, ioruba, *ibo* i ful (les diferents llengües de Nigèria), perquè tu no pots dir "Jo parlo la llengua nigeriana, tinc la cultura nigeriana i escolto música nigeriana." No té cap sentit perquè la cultura nigeriana no existeix. Com tampoc no té sentit parlar de cultura espanyola, ja que hi ha una identificació falsa entre l'espanyol i el castellà, una cosa és el que digui el DNI i una altra és que existeixi una única cultura espanyola. Es diferencien com a mínim quatre cultures i quatre llengües dins d'una única unitat administrativa, que això pot anar canviant.

Zhang Zhang: És una pregunta molt difícil. Comprens la gent que només parla castellà perquè en un futur no vol treballar permanentment a Cata-

a l'hora de parlar, que no són de Catalunya. Però també és veritat que per a molta gent la primera llengua és el català, i aleshores no ho fan per

Emil: És clar, tu ets lliure de sentir-te català perfectament.

Carles: Sí però no només és un sentiment. És que no tinc més remei que ser català. Ara podria decidir anar-me'n a Burkina Faso, llavors seria dogon o vés a saber què. Però en qual-sevol cas, jo he viscut aquí i ara tinc trenta anys, he nascut a Sabadell i això no ho pots triar tan fàcilment. El que no pots fer tampoc és estigmatitzar. Evidentment el pobre nen amazic que ha nascut al Marroc quan arriba aquí es troba que li diuen *àrab*, però no ho és. Els començaven a ensenyar unes lletres i unes llengües que a casa no servien, de fet no complien la seva funció. És com si ara marxo a Alemanya i em retreuen que no parlo bé castellà —en el meu cas, sí que parlo bé castellà—, però si no el parlés bé no seria el meu problema.

Emil: I llavors, de qui seria el problema?

Carles: Evidentment, jo m'identifico com a català, senzillament. Si els alemanys no ho entenen els expliques que tu parles una llengua que no és la mateixa que el castellà però que és una llengua romànica també, i que no és tan diferent de l'italià, el portuguès, el francès... però que és una altra llengua.

Emil: Sí, clar t'entenc perfectament. Si ets català tens dret a sentir-te català i parlar català. Tu també pots dir: "No, no sóc espanyol i no parlo espanyol perquè la meua llengua no és l'espanyol."

Carles: El que vull dir és que no s'ha d'identificar el castellà, per qüestions administratives i jurídiques, amb el fet identitari, que és una altra cosa. A Nigèria quantes llengües es parlen?

Maria: Principalment es parlen tres idiomes, hausa, ioruba i *ibo*, que són els tres grups ètnics més importants. Dins de l'*ibo* hi ha dialectes diferents i amb el hausa i el ioruba passa el mateix. Però amb l'anglès ens comuniquem tots, perquè si no, no ens podríem comprendre.

Carles: En realitat aquestes situacions, que es troben al nord d'Àfrica, no solament a Nigèria, són d'estats

nascuts després de la colonització i aleshores queden uns ecosistemes lingüístics que són més grans del que eren. És a dir, si vas per exemple a una ciutat com ara Bamako és perfectament normal que convisquin cinc o sis, i fins i tot, set llengües. Aleshores què passa amb aquesta gent? Que al final les acaben aprenent totes i no passa res. Actualment, què passa amb la creació d'aquests estats? Que la llengua colonial es converteix en l'oficial.

Maria: Crec que és un luxe saber dos idiomes. Si pots expressar-te en castellà i en català pots veure la vida de dues maneres. Et fa ser una persona més oberta, i com més idiomes coneixis millor.

Creieu que és perillós imposar el català?

Maria: Jo no veig que s'imposi. Si hi ha més d'un idioma dins d'un país és normal que s'aprenui, ja que és la teva obligació com a persona aprendre'l. És el respecte a la cultura i com més en sàpigues millor. Si tens la intenció de quedar-te aquí és normal que l'aprenuis.

Nayar: Jo crec que el problema sorgeix quan tens la necessitat de quedar-te aquí, perquè el català és una llengua poc important fora de Catalunya. Jo, per exemple, ho veig amb els Erasmus que vénen durant un any o fan una estada més curta, a moltes de les classes volen imposar-los el català i veuen que se'ls ofereix en un idioma que no els serveix fora de Catalunya. En canvi, si véns per estar molt de temps aquí, crec que aquesta por no hi és, perquè tothom intenta aprendre'n una mica, i per als que parlem castellà no és una llengua que resulti difícil d'aprendre.

Carles: Imaginem que ve un alemany a Catalunya, llavors, dir que li servirà menys aprendre català que aprendre castellà és totalment relatiu. Potser per alguna circumstància de la vida, després se la guanyarà ensenyant català als seu país d'origen. Mentre que si aprengué castellà, tindria moltes menys possibilitats d'ensenyar-lo, perquè en el mercat hi ha molts més professors de castellà.

Nayar: El problema és que aquí, encara que és un altre idioma oficial, el castellà continua sent molt més important. El fet que vingui molta gent comporta que a l'hora d'escollir l'idioma, elegeixin el castellà per la seva importància mundial.

Maria: Jo crec que tots els idiomes són importants. Comprenc el que vol dir en Nayar; jo penso que al meu país l'*ibo* el parla poca gent, comparat amb l'extensió del país, però per a mi continua sent tan important com la resta de llengües. Entenc que aquí heu de defensar la vostra cultura, voleu que creixi; i si voleu que es continuï desenvolupant i que hi hagi més gent que la parli, es pot fer d'una manera menys radical: promovent la llengua i incentivant els que som de fora a parlar-la, no només per vosaltres sinó també per nosaltres. És a dir, per a mi, m'ajuda i és quelcom més que aprens. Jo vaig arribar aquí fa cinc anys i vaig aprendre abans el castellà que el català, no perquè no volgués aprendre'l, sinó perquè vosaltres, en veure que sóc estrangera, us dirigiu a mi en castellà.

Emil: Crec que és perillós i, a més a més, és negatiu culturalment i econòmicament. En principi s'ha de deixar la llibertat d'escollir la llengua perquè no és l'única llengua oficial a Catalunya. La gent que ve a fer un Erasmus o altres programes internacionals representa uns ingressos, i el fet que no vinguin perjudica Catalunya. Conec personalment estrangers que no volen venir per causa de l'idioma. Aquí es tracta de disposar i tu has de decidir quantes hores dediques a cada llengua, no t'han de dir quina has de fer, i em refereixo a estudiants que vénen per fer estades curtes. Jo vaig triar parlar català perquèestic a Catalunya, però crec que parlar-lo ha de ser una elecció de cadascú.

Moltes gràcies a tots per haver vingut i fins aviat!

Núria Mateu
Estudiant de Psicologia

Xavier Vendrell
Estudiant de Química

Mercè César
Estudiant de Dret

Zona de dansa

La dansa lliure

Per dansar s'ha d'haver vist créixer els arbres, sentir com circula la saba per les arrels, pel tronc i fins a les fulles, on l'alè humit s'evapora, es torna núvol, pluja, riu, mar. S'ha d'haver escoltat el moviment perpetu dels arbres, també quan no hi ha vent, ja que els arbres vius tenen sempre el seu moviment, com el silenci més profund té la seva música”

François Malkovsky

Al principi del segle XX, François Malkovsky, inspirat en els moviments de la ballarina Isadora Duncan, va crear una pedagogia nova entorn de la dansa. L'estil de Duncan trencava amb els moviments rígids del ballet clàssic per migrar cap a una dansa més senzilla. Utilitzava partitures de músiques que originàriament no havien estat pensades per a la dansa i alhora advocava per un moviment natural, cosa que en aquell moment va ser totalment revolucionària. Malkovsky, quan la va veure, va quedar fascinat. Primerament, es va decantar per posar damunt l'escenari les seves coreografies, però ben aviat va deixar els escenaris per dedicar-se exclusivament a la investigació, la interpretació i l'ensenyament de la dansa lliure. Ell, gran coneixedor de la natura des de la

seva joventut, va continuar observant-la atent, per traduir-la després en expressió artística. És així doncs, com va néixer la dansa lliure.

Els moviments de la dansa lliure s'inspiren en la natura, en les escultures gregues, en la feina dels camperols, en l'ésser humà i les seves emocions i els seus sentiments quotidians. En trobem exemples en les coreografies utilitzades que imiten els moviments del mar, el foc, la mare que bressola, la joia dels infants, acaronar un camp de blat, el fil de seda... Tot això, és elicitat sempre per la música, és la música que ens indica quan ens hem de bellugar, el tipus d'expressió que hem de mostrar, la rapidesa o la lentitud... A més, la dansa lliure entén que la música s'ha de sentir dins i que el moviment del cos és una prolongació del moviment de l'ànima, és a dir, el gest és l'expressió del moviment intern.

La dansa lliure cerca la col·locació òptima del cos perquè estigui distès, sense tensions ni bloqueigs que impedeixin un moviment fluid. Aprofita el moviment natural del cos, respectant-ne la fisiologia sense forçar-lo. Així s'aconsegueix guanyar flexibilitat i calma. Al mateix temps, ens ajuda a desenvolupar la nostra part creativa i a expressar naturalitat i bellesa. És a dir, aquest tipus de dansa ens aporta beneficis tant en el pla físic com en l'emocional. Finalment, i de manera més general, i potser més agosarada, pretén trobar l'harmonia amb el ritme còsmic.

Si després d'aquestes quatre pinzellades us heu quedat amb ganes de saber-

ne més coses... O potser sentiu la curiositat d'experimentar a la vostra pròpia pell què passa quan practiqueu la dansa lliure... Aquí teniu unes quantes dades que poden ser del vostre interès:

La dansa lliure es practica arreu de Catalunya, per exemple, a Barcelona es fan tallers trimestrals al Centre Cívic de les Cotxeres de Sants; a Lleida es fan classes setmanals al Centre Cívic de Balàfia. També hi ha sessions esporàdiques de dansa algun dissabte, com ara les que es fan un cop al mes a Sant Pol de Mar. L'Associació Catalana de Dansa Lliure ofereix cursos de cap de setmana i de vacances, com ara les estades que hi ha programades a la Bartra (Farena, Tarragona) coincidint amb la Setmana Santa i també a l'agost.

Tota aquesta informació la podeu trobar a Internet a les adreces següents:

<http://www.casapia.com/Cursos/ArtusPorta.htm>

<http://www.labartra.com/web/abartra3/catala/index.html>

<http://www.cotxeres-casinet.org/tallers/>

Núria Mateu
Estudiant de Psicologia

Zona balbucejant

Introducció

Som dues estudiants de la Universitat de Barcelona i avui inaugurarem aquest espai anomenat *Balbucejant*, un espai que gira entorn de la llengua catalana i els nous catalans.

Amb l'expressió "nous catalans" volem designar el col·lectiu d'"immigrants" que hem arribat a Catalunya per diferents motius i que sentim aquest lloc cada dia més nostre. Partim de la base que no volem que se'ns reconegui eternament com a immigrants, malgrat que encara no sabem si tornarem o no al nostre lloc d'origen, ara estem aquí i creiem que el fet de viure a Catalunya ens fa ser un ciutadà més.

També som conscients que, com a nous catalans, hem de fer nostra la llengua catalana i, amb la finalitat de poder contagiar aquest desig d'arribar a parlar i escriure el català correctament i promoure'l, intentem fer realitat el nostre projecte.

Volem que quedi clar que ens agradaria que aquest espai fos un espai d'aprenentatge per a nosaltres, que escriurem en una nova llengua, i també per als lectors, que coneixeran més de prop gent que va triar Catalunya per començar una nova vida.

En aquest espai apareixeran petits relats i històries de vida, poesies, contes tradicionals de diferents països, relats relacionats amb la llengua i articles d'opinió.

ENXARXAT
abril-07 19

Aquest espai no podrà funcionar sense la col·laboració d'aquells estudiants de la UB que no siguin originaris de aquestes terres i que vulguin publicar alguna cosa. Per fer-ho hauran d'enviar-nos els seus escrits a: balbucejant@hotmail.com

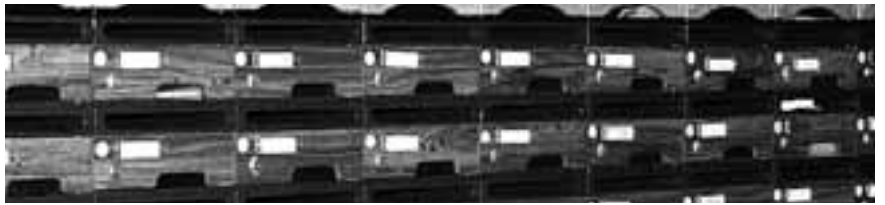
Així doncs, queda inaugura't *Balbucejant*, un espai per començar a fer ús del català, tant escrit com parlat, caracteritzat, potser, per l'absència de la seva perfecció lingüística.

És el nostre desig que en gaudeixi tothom.

Lis Valeria Brusa
Estudiant de Filosofia

Nouzha abou-Salama
Estudiant de doctorat
de Filologia Àrab

Immigració i llengua a l'aula

Avui viure a Catalunya per a un immigrant no és gens fàcil. Molt sovint escoltem paraules com *integració, drets humans, multiculturalitat, interculturalitat, no-discriminació, diversitat...* i no tenim en compte que aquests termes i la realitat de vegades no concorden. Aquesta és la realitat que vivim dia a dia com a nous catalans i la intentarem descriure a continuació.

Als nous catalans se'ns demana el compliment dels mateixos deures i obligacions que a qualsevol altre ciutadà però hem de recordar que molts encara no tenim els mateixos drets. Un exemple d'això és que els immigrants portadors d'un permís de treball i residència no poden escollir els seus representants ni poden treballar per a l'Administració. S'ha de tenir en compte que l'obtenció de la nacionalitat espanyola és un tràmit llarg i que a vegades no es permet demanar-la fins que no portes deu anys de residència al territori.

Alguns estudiants de la UB es van trobar amb aquest obstacle quan van voler presentar-se a les oposicions, ja que un dels requisits per fer la prova és tenir nacionalitat espanyola o de països comunitaris.

D'altra banda, els nous catalans, com a estudiants, també vivim amb dificultats el fet de compatibilitzar feina i estudis i sentim incertesa davant del nou sistema europeu d'educació superior.

El fet d'haver emigrat ens va fer trobar-nos amb una nova realitat on començàvem a ser actors i on hauríem de fer-nos un lloc. Arribar a Catalunya no ens va comportar una pèrdua de memòria i del nostre passat, la nostra història viscuda, els nostres records i la nostra terra sem-

pre estaran presents. Tenim una doble identitat, i haurem de conviure amb aquest sentiment d'estimar dues terres a la vegada, de sentir-nos al mateix temps d'aquí i d'allà durant la resta de la nostra vida.

Per sentir-nos d'aquí vam fer un esforç que va comportar la conquesta d'un nou món, que hem anat descobrint a poc a poc amb curiositat, que hem anat fent nostre.

Quan t'obres a un món, sempre esperes que aquest món se t'obri, quan te'l vas fent teu, aquest, a la vegada, et va fent seu.

Creiem que una de les passes importants per viure a Catalunya és l'aprenentatge de la llengua catalana. A través d'una llengua es pot conèixer un poble, la seva literatura, els seus costums, etc.; la llengua és la clau per obrir la porta d'una cultura. No obstant això, som catalans (tot i que per a molts no) encara que no coneguem del tot aquesta llengua, la parlem amb dificultat o l'escrivim, a vegades, de manera barroera.

Sentim el compromís d'aprendre el català, però a vegades ens trobem amb dificultats. Un exemple són els centres d'aprenentatge on els nivells d'exigència a vegades són molt alts i això fa que sovint es perdi l'entusiasme. També els mateixos catalans a vegades semblen reticents davant el fet que els nous catalans parlem en català. De vegades quan volem practicar l'idioma, ens parlen en castellà i això ho sentim negativament, sembla que, conscientment o inconscientment, ens posin un obstacle i ens dificulta encara més l'aprenentatge. Això fa que el nostre esforç sigui doble i ens pot portar a tirar la tovallola.

L'Estat espanyol és un país amb una llarga història de migracions tant internes com externes, i ara ha esdevingut un país receptor d'immigració. No volem que en un futur les noves generacions de fills de nous catalans siguin discriminats i tractats de manera diferent, com passa actualment a França. Volem trobar solucions perquè no arribem a viure situacions semblants. El terme *immigrant* pot carregar-se de connotacions negatives i s'utilitza moltes vegades com a sinònim de mà d'obra barata, d'ésser inferior, d'inadaptat; i sovint està criminalitzat. A la gent de vegades li sembla estrany que els immigrants formem part de la comunitat universitària, com si el dret d'estudiar, de la mateixa manera que altres drets, fos un privilegi a assolir després de grans esforços. Malgrat això, és una realitat que el col·lectiu d'immigrants / nous catalans dintre de les universitats és minoritari, i no ens ha estat gens fàcil arribar fins aquí. Molts de nosaltres hem passat anys en situació d'irregularitat, "sense papers", hem habitat en els despectivament anomenats "pisos pastera" (una mostra més de com s'utilitza el llenguatge com a mecanisme discriminatori) i hem patit discriminacions.

Amb aquesta descripció volíem treure a la llum els problemes que viuen els estudiants immigrants de la UB amb la intenció d'obrir una porta, de convidar els estudiants i el professorat a conèixer els nous catalans.

Lis Valeria Brusa
Estudiant de Filosofia

Nouzha abou-Salama
Estudiant de doctorat
de Filologia Àrab

El tatuatge amazic

La identificació ha estat una preocupació de l'home al llarg de la història. Actualment cada dia apareixen novetats tecnològiques per identificar una persona respecte de l'altra. Els pobles antics també han buscat sempre fórmules per donar nom i identificar els seus pobles o els seus ciutadans.

En el cas dels amazics, als quals erròniament els deien berbers, van desenvolupar fa milions d'anys un conjunt de signes i símbols, com a mitjà de comunicació lingüística, i sobretot com a factor primordial per identificar les tribus, o els habitants. En la comunitat amaziga el tatuatge mai no va ser gratuït, ni secundari en les tasques sociològiques, familiars o econòmiques.

És cert que el suport del tatuatge va ser el cos femení. Sense entrar en el perquè d'aquesta elecció, cal dir que la societat amaziga va ser sempre matriarcal, i fins avui dia en algunes tribus de l'Alt Atlas, les dones preserven aquest privilegi.

El tatuatge amazic es pot catalogar en tres grans modalitats:

- Tatuatge polític
- Tatuatge sociocultural
- Tatuatge esteticocorporal

Pel que fa a la primera, totes les tribus amazigues tenien un símbol que es representa a partir d'un conjunt de signes, que serveix per diferenciar-se de les altres tribus. Aquest signe el trobem també reflectit en el cos de la dona.

En la segona modalitat, el tatuatge serveix d'identificació sexual o sociocultural. També trobem diversos usos dels tatuatges gravats en el cos femení, per indicar els diversos estats de la dona:

- a) La dona verge
- b) La dona casada
- c) La dona vídua
- d) La dona promesa
- e) La dona divorciada

Els signes en aquesta mena de tatuatges varien d'una tribu a una altra, encara que en la majoria dels casos trobem similituds entre totes. A cada tatuatge s'afegeix el símbol de la tribu a la qual es pertany.

En el cas dels matrimonis i les peticions de mà, el costum a l'Atlas Amazic és un mercat anual que té lloc a la primavera, o a l'estiu després de la collita. Els homes que volen casar-se poden triar una promesa a partir de la identificació que exhibeix la dona, al front, al mentó, al coll, a les mans o als peus. Cal recordar que la dona amaziga no tenia com a costum tapar-se la cara.

El tercer tipus de tatuatge podem anomenar-lo *tatuatge esteticocorporal*. A part de la funció politico-social, el tatuatge és un instrument d'ornamentació i de bellesa corporal. Els colors utilitzats varien dintre de la gamma que va del blau fosc, al clar, i del verd, al violeta o negre.

Depenent del producte natural que s'utilitzi, el color generat per la pedra o els minerals és més dens que el que s'obté de les plantes.

Lloc del tatuatge

Tot el cos de la dona pot ser el suport d'un tatuatge. Les parts més visibles, com la cara, el coll i les mans, acostumen a ser més senzilles ja que tenen com a objectiu la identificació i la comunicació d'una situació social determinada.

El tatuatge íntim es pot observar als turmells, l'abdomen i els braços; i solen dur-lo les dones casades.

El llenguatge plàstic en el tatuatge

A diferència de molts pobles, els amazics han utilitzat i desenvolupat un llenguatge plàstic molt avançat pel que fa a l'estructura. Alhora es pot adaptar als instruments que es manipulen per assolir la màxima esplendor pel que fa al disseny.

El tatuatge és una abstracció geomètrica lineal.

No hi ha presència de cap línia lírica ni figuració. Tot es dissenya a partir de línies geomètriques verticals, horitzontals i excepcionalment obliqües. El cercle es mostra sencer o en forma de punts per obtenir l'equilibri visual.

El tatuatge era molt dolorós antigament, quan es practicava amb instruments molt rudimentaris i que suportava la dona sotmesa al tatuatge.

Actualment moltes dones amazigues intenten treure's el tatuatge ja que hi veuen un símbol d'ignorància i de primitivisme, a partir del moment que en la societat moderna s'utilitza com a element purament estètic.

Moltes persones ignoren el vertader significat del tatuatge, i no saben que el tatuatge essencialment és un mitjà de comunicació i un acte artístic.

Nouzha abou-Salama
Estudiant de doctorat
de Filologia Àrab

Zona de cinema

'El cel sobre Berlín': polifonia d'una ciutat liminar

Podria escriure pàgines i més pàgines sobre una ciutat com Berlín, però aquesta no és la meva intenció. Voldria proposar una mirada especial a aquesta ciutat, no des d'un punt de vista historicopositivista, sinó des de la més alta subjectivitat. Partint de dues pel·lícules tan conegudes com *Berlin, Sinfonie der Großstadt* ("Berlín, simfonia d'una ciutat"), dirigida per Walther Ruttmann el 1927 i *Der Himmel über Berlin* ("El cel sobre Berlín"), pel·lícula de Wim Wenders, rodada l'any 1987.

A *Berlín, simfonia d'una ciutat* se'ns narra la vida de la ciutat durant vint hores, des de l'alba fins que es pon el sol. Ruttmann ens en mostra, al ritme de la música, la seva particular visió. Les imatges se succeeixen vertiginosament, mitjançant el ritme de l'analogia i del contrast, tant des del punt de vista visual com sonor, i es posa de manifest la gran admiració pel futur industrial i modern que la ciutat estava començant a palpar. Es tracta d'una pel·lícula experimental, mostra del que anomenen *absolute film*, en què es pretén la indissolubilitat entre música i imatges. "Des que vaig començar a fer cine —indica el mateix Ruttmann— vaig tenir la idea de fer alguna cosa relacionada amb la vida, volia crear una pel·lícula simfònica sobre l'energia que desprèn la vida en una gran ciutat." La pel·lícula esdevé una veritable partitura, on les notes es confonen amb els diferents moviments de la ciutat, com si cada berlinès fos una peça d'un engranatge vital sense el qual la simfonia seria impossible.

Seixanta anys més tard, Wenders, conscient del que han suposat aquests

anys, vol mostrar com és encara possible fer un cant a l'energia vital de Berlín —i per extensió del món—, un cant al desig de la necessitat original. Però ara, el temps i els esdeveniments ocorreguts no demanen una simfonia, sinó una polifonia, i ja no musicovisual, sinó poeticovisual.

Es tracta d'una pel·lícula que parla d'escissions i de dualitats, de desig i de por, d'espiritualitat i de materialitat, d'imatge i de paraula, de l'ahir i del demà, i sobretot, del moment present, de les coses que poden semblar més insignificants. És precisament a través de la revaloració d'aquest moment com es pot recuperar la mirada original: la mirada d'Ulisses. Aquesta mirada es relaciona amb la mirada de l'infant, per al qual tot és nou i excitant. Així doncs, "L'univers mític de la infància es reivindicarà com el contrapunt necessari a la dispersió i l'absurditat del món." Wenders s'inspira en les *Elegies de Duino* de Rainer Maria Rilke, i és concretament en la quarta elegia en què s'oposa l'edat adulta, edat de la pèrdua de la unitat harmònica, a la infància, edat en què es manté una puresa aliena a la caducitat i a la mort.

Per aconseguir aquesta mirada original, plena de curiositat, Wenders se serveix de la figura de dos àngels, els quals, al més pur estil *flâneur*, es dedi-

quen a errar per la ciutat, entre la multitud, tot recopilant moments que ells no podran viure mai com a homes, perquè estan condemnats a la immortalitat. Tant Cassiel com Damiel ens permeten accedir a un flux caòtic de monòlegs interiors, mons subjectius, tan confusos com els nostres.

La curiositat infantil de Damiel és el que el portarà a desitjar "sentir" amb els sentits i no tan sols limitar-se a sentir espiritualment, com ha fet fins ara. Per acabar, m'agradaria formular

una pregunta adreçada als qui han vist la pel·lícula i, als qui no l'han vista, espero que els despertí una curiositat, pròpia d'un infant: es necessita una armadura per viure o és precisament el fet de treure'ns-la el que fa que visquem?

Laura Pla Aumatell

Estudiant de Teoria de la Literatura
i Literatura Comparada

Bibliografia

MARZABAL, Iñigo. 1998. *Wim Wenders*. Madrid: Cátedra, pàg. 277.

Okupem les ones

Des d'aquesta secció de la revista hem intentat donar-vos a conèixer alguns mitjans de comunicació alternatius presents als Països Catalans. Durant tot aquest temps hem parlat de diversos mitjans editats en diferents formats com ara el paper, la xarxa, la radiofonia... Per això, i amb la finalitat d'atansar-nos a una altra cara del políedre de la contrainformació, aquest cop abordarem el projecte audiovisual Okupem les ones.

Aquest projecte es crea en el si de l'Assemblea per a la Comunicació Social (ACS) que neix l'abril del 2003 gràcies a la col·laboració de diferents persones i de 150 col·lectius. L'objectiu de l'assemblea és crear un debat obert sobre el model de comunicació dominant, així com emprendre accions per transformar-lo. En aquest sentit, una d'aquestes accions és la campanya que es proposa la creació d'una televisió i una ràdio dels moviments socials en l'àmbit de Barcelona, en definitiva, uns canals de comunicació a través de les ones hertzianes de propietat i gestió comunitària per part de col·lectius i particulars que permetin la crítica i la transformació social.

En aquests moments dins d'Okupem les ones funciona LaTele (canal 52 de l'UHF), un canal de televisió d'àmbit reduït que es pot veure des del barri de Gràcia, l'Eixample i des d'algunes zones de Ciutat Vella. És una televisió sense ànim de lucre i la programació que emet són espais de collita pròpia, altres materials provinents dels moviments socials, d'altres cedits per iniciatives semblants a LaTele o bé produccions audiovisuals

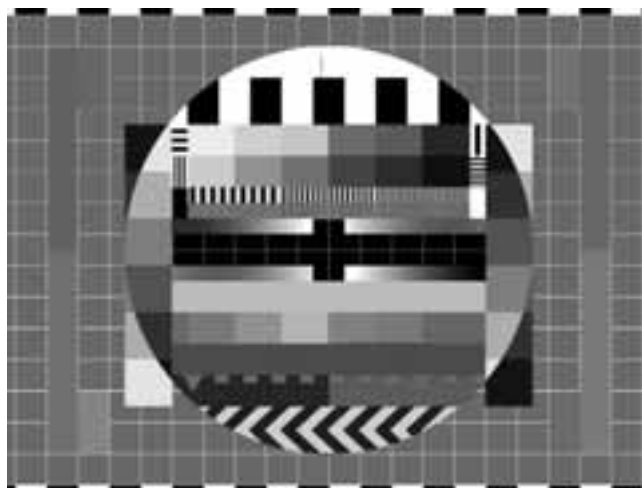
que no tenen cabuda als espais de comunicació convencionals. Entre els aspectes més interessants d'aquesta televisió destaca el fet que funcionen de manera assembleària i que els usuaris ens hi podem implicar d'una manera activa i real.

Al nostre país, però, aquests tipus de projectes es troben amb moltes dificultats a l'hora de tirar endavant iniciatives comunicatives fora dels mitjans convencionals, perquè a diferència d'altres llocs del món, com per exemple el Canadà, no estan reconeguts.

La TDT, els polítics i el tercer sector

Actualment als mitjans de comunicació hi trobem representats diferents sectors: **el privat** que respon als interessos de les grans empreses de la informació, **el públic** que pertany a l'Administració i les institucions públiques i **el tercer sector** o sector públic no institucional. En aquest tercer sector hi trobem tots aquells mitjans comunitaris que han sorgit dels moviments socials, les associacions ciutadanes (plataformes ciutadanes, veïnals, etc.), en definitiva allò que alguns anomenen la societat civil. Fins ara totes les televisions i ràdios del tercer sector de l'audiovisual emeten a través de freqüències que no s'utilitzen per part de les emissores amb concessió i a través d'antenes pròpies de poc abast.

En l'actualitat s'està implementant una nova tècnica de difusió dels se-

nyals de televisió, la Televisió Digital Terrestre (TDT), que substituirà el sistema analògic actual. Aquest canvi suposa una bona oportunitat per regular el tercer sector de l'audiovisual i atorgar-li un espai en l'espectre de freqüències de TV. No obstant això, els partits polítics catalans durant el desembre passat van promulgar una nova Llei de l'audiovisual, que ignora aquestes televisions i cedeix tot l'espai televisiu a la iniciativa privada i a les televisions locals públiques, molts cops gestionades per empreses concessionàries. Un cop finalitzi el concurs de llicències obert, els canals de televisió que no en disposin hauran d'aturar les emissions, de manera que totes les cadenes comunitàries i locals com LaTele hauran de deixar d'emetre.

Boi Sagarra
Estudiant de Biologia

Webs relacionats:

<http://www.okupemlesones.org/>

Zona de música

PopArb: música entre arbres i flors

Al principi de juliol de l'estiu passat, quan encara estava desorientada entre els exàmens finals i el començament de les vacances, vaig assistir al festival PopArb que va tenir lloc a Arbúcies. Em vaig assabentar per casualitat que hi tocava Albert Pla i, frustrada per no haver-lo pogut veure als jardins de Manlleu a causa d'una pluja que va esguerrar la nit, vam decidir amb la colla d'anar-lo a veure a Arbúcies. Com que el cartell del festival no estava malament, vam aprofitar l'ocasió i vam anar-hi els dos dies que durava.

Albert Pla no estava sol dalt de l'escenari. Anava acompanyat del fantàstic Diego Cortés a la guitarra —encara no sé com uns dits es poden moure tan ràpid!—, de Jordi Busquets a la guitarra elèctrica, d'Antonio Fidel al baix, i de la seva inseparable Judit

Farrés a la caixa. Impressionant. Va fer una passejada per les seves mítiques cançons: *Ventejenarios*; *Una Mmm lligada a un cordill*; *Ho sento molt ho sento molt*, entre d'altres. Algunes de les cançons com ara *El negro es mejor que tu*; *El gat*; *Papa jo vull ser torero*; *Insolació* i *Ho sento molt* van ser cantades i seguides per tot el públic. Anava vestit amb quatre parracs i mostrava una expressivitat a la cara i a la veu com no he vist a gaire gent.

A part d'aquest homenet, van tocar altres grans “petits” artistes com Le Petit Ramon que ho feia tot alhora: cantava, tocava la guitarra, els teclats, el baix, el violoncel, la bateria i potser encara em deixo algun altre instrument.

Guillamino+Pedrals també van acompanyar la nit: l'un amb un micròfon i l'altre punxant. Feien una sèrie de poemes cantats, satírics i força divertits. Realment vaig riure molt. Només perquè us en feu una idea, imagineu-vos l'escena de “fotre un cop de porta en una porta giratòria”, o veure en una parada del mercat que “la mort està d'oferta”.

Adrià Puntí també va aparèixer dalt de l'escenari. Un altre dels mítics que tenia ganes de veure era Pau Riba i la Banda dels Lladres. Bastant vell i amb panxa, però encara crida i canta la seva *Noia de porcellana*. Le Petit Ramon va pujar a tocar una cançó amb ell amb un cubata a la mà, un cigarret a l'altra i ulleres de sol que li

tapaven els ulls. Per molt que fos estiu, a la nit no hi ha sol i Arbúcies no n'és l'excepció.

Personalment em va agradar molt un grup anomenat Mazoni, procedent de la Bisbal. Esperem que tinguin èxit. Des d'aquí els desitjo el millor!

Va tocar molta altra gent. Uns *hip-hopaires* al final, però ja era molt tard i no recordo gaire res, però no perquè anés malament, no, en absolut. Precisament, els preus de les begudes eren bastant elevats per ser un festival d'aquest tipus a l'aire lliure: aigua 2 , birra/refresc 3 , especial 4 , combinat 5 . Pel got havies de pagar 0,5 . També tenien entrepans per 3 i, atenció!, napolitanes a 1 (per als atacs de gana, una baixada de sucre, o per quan et cal una mica d'energia per acabar la nit).

Decoració nadalenca: llums al voltant dels arbres, encerclant-los com si formessin part de la decoració. Dos escenaris ben distribuïts. Gent ballant, xerrant, cantant, fumant i bevent. Número acceptable de nenes amb samarretes de punts i sabatetes de sola baixa amb la punta arrodonida i de nens amb ulleres de pasta.

Vaig poder comprovar que la música catalana no és només l'adolescent rock en català ni el postadolescent Llach o Serrat. Des d'aquí felicito l'organització del festival per deixar-me descobrir aquesta potència musical del nostre país i us animo a vosaltres, lectors imaginaris, a gaudir de la propera edició del PopArb i a perdre-us pels arbres i les flors del Montseny.

Anna May

Estudiant d'Enginyeria Química

Feliu Ventura

Feliu Ventura no és dels que s'esmunyen darrere la música per amagar la buidor del seu missatge, ni tampoc dels que en un mar de paraules oblidem la cançó. Segurament aquesta és la raó, juntament amb la seva joventut, per la qual s'ha convertit en un dels representants de la cançó catalana de més actualitat. Ho demostra el reguitzell de guardons que ha rebut en els Premis Enderrock 2007 pel seu darrer disc *Alfabet de futur* (Propaganda pel Fet! 2006) atorgats per votació popular pels lectors d'aquesta revista.

Aquest cantautor de Xàtiva (Costera) barreja la poesia i la riquesa del llençatge de les seves lletres amb una instrumentalització ben acurada. Les seves cançons mereixen una segona audició per comprendre la totalitat de les lletres que amaguen metàfores i missatges emboscats.

En les seves cançons hi trobem moltes referències i descripcions al paisatge i l'entorn més proper. Per exemple la cançó *Lloc 2* convida l'oient a un passeig musical pels carrers i els racons més íntims de la seva Xàtiva natal. Però aquesta relació no acaba aquí, perquè al mateix temps que reivindica el lligam amb la terra i l'entorn mediterrani, confronta aquests valors amb l'especulació i la substitució cultural que pateix el territori (*Com el rent o El que diuen els arbres*). Per a Feliu Ventura la crítica i la cançó sempre són necessàries, perquè per a ell: "Fins i tot la cançó que es diu que no és política ho és per omissió, perquè no diu les coses que passen o no vol mirar la realitat." L'autor valencià també toca temes com ara la igualtat de gènere (*L'única diferència*), la unitat de la llengua i en algun cas fa referències a altres països i cultures, com per exemple a *Estadi de Xile* en què el cantant fa un homenatge

al cantant xilè Víctor Jara, assassinat per la dictadura de Pinochet i un dels seus referents musicals clau.

El camí musical de Feliu Ventura va començar ara ja fa més d'una dècada, com tants d'altres, escrivint poesia i musicant els seus versos fins que, empès pels seus amics, va fer un primer concert. Des d'aleshores ens ha deixat una fecunda obra: *L'única diferència* (La destileria, 1996) títol de la seva primera maqueta publicada en el difunt format casset, *Estels de tela* (45 revolucions records, 2000), i *Barriades de paper* (Propaganda Pel Fet, 2003) que va constituir la consolidació del seu estil musical. També va publicar juntament amb Lluís Llach *Que no s'apague la llum* (Propaganda pel Fet! i Claus Records, 2005) disc enregistrat en directe durant la gira que va portar els dos cantants arreu del país. Finalment, l'any passat va sortir el seu darrer i premiat disc *Alfabet de futur* (Propaganda pel Fet! 2006).

Durant tots aquests anys ha fet concerts en moltes viles i racons dels Països Catalans, així com a l'estranger, i ha gaudit de la col·laboració d'un munt de cantants i músics com ara

Miquel Gil, Miquel Gironès i Xavi Sarrià (Obrint Pas), el mateix Lluís Llach, etc.

Una peça important per a Feliu Ventura és Borja Penalba, guitarrista i productor dels seus dos últims discs. Els dits i els coneixements d'aquest músic tenen una gran responsabilitat en el delicat so d'*Alfabet de futur*. Aquest disc, que representa el futur del cantant, s'ha gravat en un estudi portàtil a Porrera, en un espai cedit per Lluís Llach. Aconsegueix un so acústic, senzill i directe que està molt ben treballat i en el qual la guitarra es complementa amb la veu i aconsegueix transportar l'oient fins a la mateixa sala de gravació. Ja ho sentireu, només cal que escolteu i jutgeu vosaltres mateixos!

Boi Sagarra
Estudiant de Biologia

Si us cal més informació, consulteu els webs:

<http://www.feliuventura.com/>
<http://www.propaganda-pel-fet.info>

Zona de lectura

De fantasia salvadora

Una de les maneres d'afrontar situacions anímicament difícils o doloroses, sense acomodaments en el divan, és la de convertir la pròpia realitat en irrealitat a partir d'una bona dosi de fantasia. Fantasia entesa com a tergiversació innocent dels fets que a un li han succeït: bé exagerant-los en la imaginació fins a fer-los esdevenir ridículs i irrisoris, bé novel·lant-los mentalment i transformar-los així en una ficció més lleugera de pair.

L'obra de Pere Calders i la de Federico Fellini tenen molts punts en comú. De les coincidències entre l'escriptor i el director de cinema italià, la més cabdal és que tots dos coneixien la recepta de la fantasia i que amb humor l'han transmesa a través dels seus entranyables personatges.

Pere Calders, en el marc de la ficció de les seves obres, fusiona realitat i fantasia, no només amb la barreja d'elements reals i elements sobrenaturals, sinó també, i sobretot, amb la presentació del món del qui sol ser el protagonista del relat, el qual veu i viu els esdeveniments amb una tendra i formidable ingenuïtat que condiciona i transfigura la seva visió de la realitat. Aquesta transfiguració s'accentua, o es fa més palesa, quan el personatge viu els moments més crítics, en què la ingenuïtat l'ajuda a mantenir intacte l'optimisme i a tornar-se immune al risc de patir un estat d'enfonsament anímic. L'actitud ingènua i sempre positiva del personatge normalment protagonista, contrasta, però, amb el comportament d'una majoria de personatges secundaris que assumeixen la realitat d'una manera més objectiva.

Federico Fellini va encara més enllà en la fusió realitat-fantasia. A les seves pel·lícules ni tan sols es pot copsar una

frontera entre totes dues, ja que la realitat felliniana conté en ella mateixa la fantasia. La realitat, per a Fellini, està creada d'allò que els personatges són, pensen i senten, però també d'allò que desitgen, allò que somnien, allò que fantasiegen. Mitjançant el recurs de les aparicions, que són procediments de representació de la imatge amb què es mostra no allò que realment es veu, sinó el que el personatge imagina que veu, Fellini ens descobreix el vessant fantasiós dels personatges, del qual podem deduir què idealitzen, quines són les il·lusions que tenen, què desitgen. Com s'esdevé en Calders, és en els moments de màxima adversitat que l'abisme entre la realitat i la versió fantasiosa que en tenen els personatges es fa més evident.

La trajectòria artística de l'escriptor i el director de cinema tenen un punt innegable de confluència en dues produccions concretes: la novel·la calderiana *Ronda naval sota la boira*, de 1966, i la pel·lícula de 1983 *E la nave va* de Fellini. Les dues obres no sols barregen realitat i fantasia amb una magnífica fluïdesa, sinó que també presenten una gran similitud argumental: totes dues relaten el naufragi d'un transatlàntic associable al Titanic (a *Ronda naval* s'anomena *Panoràmic*), en què la música és un element clau, a *Ronda naval* perquè

els assajos de la banda de músics del vaixell per al concert final (durant les últimes hores de l'enfonsament) tenen un paper fonamental a l'obra i a *E la nave va* perquè els tripulants són cantants o músics i també acaben cantant mentre el transatlàntic naufraga. La gesta dels músics en el transatlàntic a la deriva recorda el film *Titanic*, de James Cameron, protagonitzat per Leonardo di Caprio i Kate Winslet, que en algunes escenes indiscutiblement s'inspira en *E la nave va*.

Amb dos llenguatges diferents, el narratiu i el fílmic, Calders i Fellini coincideixen en el caràcter agredolç que resulta de posar de costat el sentit tràgic de la realitat en moments de crisi i el sentit còmic de la fantasia dels personatges.

Elena Ferrer Moregó
Estudiant de Filologia Catalana

El sofà literari

I Premi Sebastià Alzamora de poesia

En aquest número de l'ENXARXA'T el sofà literari el destinem a la publicació del segon premi del Premi de poesia, dedicat en aquesta primera edició a Sebastià Alzamora, es tracta d'*Entre el fum o la boira*, de Jordi Vallès Ortega.

D'art i altres

Em diuen que haig d'escriure alguna cosa que tingui a veure amb l'art. No tinc un diccionari a mà i quedo immers en el dubte. Tot són idees vagues, d'aproximacions del que no és i de qui el va parir i de qui el va decidir de vendre'l i d'altres. Decideixo escoltar els Patriarques de la rumba catalana:

*Agarrotin agarrotan a la vera vera de San Juan,
agarrotin agarrotan a la vera vera de San Juan,
entre pet i pet i pet,
entre pet i pet i ril,
els gitanos de la costa,
fan córrer la Guàrdia Civil.*

M'abraça el ritme però la inspiració es veu que queda lluny de la plana de Vic. Agafo un diari i llegeixo que Cultura adquireix tres picassos per a Barcelona i Màlaga per vuit milions d'euros. Penso en l'art de negociar, de com adquirir-lo i si deu ser més fàcil que el fet d'agafar un pinzell i autoproclamar-se cubista. D'art a artista i d'artista al Sr. Arrabal, pintor pànic. L'art de com la televisió ens vesteix d'ovella i com de bé la dissecciona i la dibuixa l'autor de les ganyotes i les llimones i de menjar-les sense fer-ne. Passejo i arribo en una plaça on hi ha un personatge de metall amb l'emblema de Pau i Treva, a la seva esquena el Museu Episcopal. Hi entro. M'agrada. En surto. M'encenc un cigarret i plou, avui se celebra el Carnaval de Torelló. L'art de disfressar-se i d'enganyar la vida, l'art de desinhibir-se i l'art de seduir si els destil·lats et permeten vocalitzar. Renfe via dos, l'art d'esperar i de no desesperar-se. Barcelona, ciutats de bars, cels i ones. La Pedrera, l'art de fer que la pedra esdevingui immensament bella i eterna, decideixo quedar-me a fora i oblidar-me de Caixa Catalunya. Busco a la butxaca, trobo l'art del disseny, escollo l'original de 1983 de New Order. Començo a pedalar, m'encanta el meu buga. Arribo a la mar Bella, tres pescadors sobre les roques artificials dipositades per l'Ajuntament. L'art de transformar una ciutat, l'art del fòrum grec i d'entendre's. L'art de projectar pel·lícules i que aquestes no esdevinguin somnífers. Associem idees i les vomitem al gener, al juliol i molt sovint al setembre.

L'art d'aprendre una nova llengua, d'adquirir una nova ànima. Un nou paràgraf. Un viatge. Una orella i una flor. Un mes, dos, dotze. Un any. Un camp, un camp nou, el Camp Nou.

Alfred Verdaguer
Estudiant de Farmàcia

Fe d'errates: A la publicació del poema "Cireres" de Laura Casal, primer premi Sebastià Alzamora de poesia, publicat a la pàgina 27 de l'anterior número de l'ENXARXA'T i falta un espai en blanc després dels versos tan blanc / tan pur / tan tu.

Entre el fum o la boira

I
Entre el fum o la boira,
cec de confusió,
dret damunt la nit traïdora,
visc per saludar el teu somriure,
perdono les hores perdudes
quan ens mirem als ulls,
quan em poses el cap a l'espatlla,
i t'acarono els cabells d'amagat.

Com comença tot el que és bell,
així acaba, tornes a somriure,
i continua la teva nit, incorrupta.

Però a mi em robes la lluna
si no puc besar-te el ulls
i beure dels teus llavis,
ballant amb tu a cau d'orella.
I em mata el teu somriure
que m'acomia de lluny
sense escoltar el meu plor,
perdut entre la boira o el fum.

II
Desperto d'una nit boirosa,
encara plouen tardors
en la solitud de la cambra,
tot és buit i ple d'un fosc silenci.

Immers en la tempesta
imagino el teu cos nu,
dormint al meu costat,
amb un braç sobre el meu pit.

Acaricio la teva pell, lentament,
retiro els cabells que t'amaguen
la bellesa i t'observo durant hores
sense creure els meus ulls.

Et desperto besant-te el coll
i els llavis de paper, escrits
d'una nit obscena, de la set insaciable,
de la dolçor dels teus pits.

Un cop desperts, oblidó el temps
escoltant el teu respir,
i em perdo en la teva mirada.
Abraçant el teu batec, el matí es fa infinit.

Però desperto del somni meravellós,
amb el teu somriure a prop del meu,
i així acaba, com comença tot el que és bell;
en la meva nit, hi continua plovent.

Jordi Vallès Ortega
Estudiant de Biologia

Ciberzona

OpenOffice Conference 2007, à la ville de...

Entre els paquets ofimàtics més competitius destaca l'OpenOffice.org, que incorpora un processador de textos, un mòdul de bases de dades, un gestor de fulls de càlcul, un generador de presentacions i una eina de dibuix, a més d'un editor de fórmules i de diverses utilitats de conversió de fitxers. Els usuaris poden, doncs, crear documents dinàmics, analitzar dades estadístiques, dissenyar presentacions atractives i produir dibuixos espectaculars, entre d'altres. A banda de funcionar sobre Microsoft Windows, GNU/Linux, Mac OS, Sun Solaris i altres plataformes, l'OpenOffice.org s'ofereix en més de seixanta llengües, entre les quals hi ha el català. I, a sobre, és una iniciativa lliure: es pot utilitzar, estudiar, millorar i compartir amb llibertat.

zen sessions plenàries, ponències i altres activitats relacionades amb el projecte. La primera OpenOffice.org Conference es remunta a l'any 2003, a Hamburg. Les convocatòries anuals següents van tenir lloc a Berlín, Koper i Lió. L'any passat, la trobada francesa va reunir aproximadament 250 persones.

Durant aquest mes de gener, el projecte de traducció al català de l'OpenOffice.org, liderat per Softcatalà, va presentar la candidatura de Barcelona com a seu de la trobada del 2007. Amb 297 vots a favor, la proposta catalana va superar els 224 de Dehra Dun, a l'Índia, i els 82 de Pequín, a la Xina. Entre els motius pels quals s'ha seleccionat Barcelona, hi ha "la proximitat amb els aeroports del Prat, Girona i Reus, amb línies de vols regulars de baix cost; el clima mediterrani i el menjar excel·lent; la solidesa de l'equip de localització (basat íntegrament en el voluntariat); l'existència de més de cent empreses locals que treballen en el programari lliure; la riquesa cultural i arquitectònica de la zona, i la vida nocturna de la ciutat".

nal pot representar un salt qualitatiu en la implantació d'aquestes eines en una universitat pública com aquesta. Actualment, la majoria d'equips informàtics que arriben a l'usuari ja porten incorporats aquests programes, i tímidament s'ofereixen cursos de formació, però encara queda molt camí per recórrer per aconseguir normalitzar-ne l'ús.

Fóra desitjable que la Universitat adquirís algun tipus de compromís aprofitant la conferència i adoptés algunes bones pràctiques com ara el foment dels estàndards oberts o la implicació en el desenvolupament d'eines complementàries o la millora dels programes actuals. En aquests mesos de preparació de la conferència, esperem que la UB es plantegi que cal avançar una mica més en el camí d'obrir i de compartir el coneixement, i no es limiti només a oferir uns espais fantàstics per celebrar aquests esdeveniments.

Anna Grau
Softcatalà

Ignasi Labastida
Universitat de Barcelona

A fi d'analitzar els avenços del projecte i de pensar com es poden afrontar els reptes de futur, un cop l'any, durant tres dies, els membres de la comunitat internacional de l'OpenOffice.org es troben cara a cara. Més enllà del primer dia, que es fa a porta tancada i es dedica exclusivament als desenvolupadors, per a les dues jornades següents, d'accés lliure, s'organit-

Malgrat que encara no s'han confirmat les dates, es preveu que l'OpenOffice.org Conference es faci, del 19 al 21 de setembre, a la Universitat de Barcelona. Serà la segona vegada que la Universitat obrirà les portes al projecte, ja que l'any passat s'hi va fer la presentació de la traducció catalana de l'OpenOffice.org 2.0. El fet d'acollir aquest gran esdeveniment internacio-

Enllaços

<http://www.softcatala.org/projectes/openoffice>

<http://ooocon2007.blogspot.com>

<http://marketing.openoffice.org/conference>

Cursos de llengua catalana

Estiu de 2007

Cursos de primer nivell

Les persones que vénen de diferents llocs d'Espanya o de l'estranger i volen començar a estudiar català es poden inscriure o bé al curs de **Comprensió i iniciació oral, de 80 hores**, que es fa al juny, o bé a algun dels cursos de **Català inicial per a universitaris, de 40 hores**, que es fan a partir de l'agost. Si trien aquesta segona opció, poden continuar l'aprenentatge amb el curs de Comprensió i iniciació oral (mòdul 2), de 40 hores, i hauran acabat el primer nivell. En tots dos casos, es pot obtenir un certificat equivalent al nivell bàsic de català (A bàsic) de la Generalitat de Catalunya.

Cursos de segon i tercer nivell

Agilitació oral, Fluïdesa i correcció oral. Cursos orientats a la llengua oral per als qui ja han estudiat català a la seva universitat o n'han après per qualsevol altre mitjà. En el moment de la inscripció, les persones interessades poden fer una prova de nivell que els ajudarà a determinar el curs més adequat. En acabar el curs de Fluïdesa i correcció oral es pot obtenir un certificat equivalent al nivell elemental de català (A elemental) de la Generalitat de Catalunya.

Cursos de nivell avançat

Nivell intermedi, de suficiència i superior. Aquests tres nivells permeten practicar i consolidar la llengua escrita i els registres parlats més formals. Són equivalents als certificats B, C i D de la Generalitat de Catalunya. El nivell superior es pot convalidar per crèdits de lliure elecció. Aquests tres cursos duren de final de juny a final de setembre, però amb un període sense classes entremig.

Cursos específics

Redacció de textos. Permet millorar la redacció i ampliar coneixements relacionats amb la llengua catalana. Es pot convalidar per crèdits de lliure elecció.

Calendaris: entre el 25 de juny i el 3 d'octubre de 2007, cursos de 40 o de 80 hores en horaris variats.

Lloc: els cursos es fan a l'edifici de Sants, carrer de Melcior de Palau, 140, Barcelona. En aquest edifici també hi ha el Centre d'Autoaprenentatge de Llengua Catalana. El curs de Català inicial per a universitaris es farà en diversos campus de la UB.

Inscripcions: la inscripció als cursos comença el 4 de juny a l'edifici de Sants. Els estudiants de la UB tenen preus especials. Alguns dels cursos tenen valor de crèdits de lliure elecció o certificats reconeguts per la Generalitat de Catalunya.

Informació i inscripció

Serveis Lingüístics
Universitat de Barcelona
Edifici de Sants
Melcior de Palau, 140
08014 Barcelona

Horari: de 10 a 13 h
Tel.: 934 035 478
Fax: 934 035 484
formacio.sl@ub.edu
www.ub.edu/slc

Trobareu informació detallada al web dels Serveis Lingüístics de la UB: www.ub.edu/sl

TALLER D'ESPAI PERSONAL (TELP)

Els divendres 20 i 27 d'abril de 2007 tindrà lloc un curs de formació orientat a augmentar la probabilitat d'adoptar la llengua pròpia com a vehicular, en situacions de minorització lingüística. El taller, impartit per Ferran Suay i altres membres de la Societat Valenciana de Psicologia, té una durada de 10 hores i el reconeixent d'un crèdit acadèmic.

Malgrat els avenços de normalització de la llengua, continua viu entre la majoria de parlants l'hàbit de renunciar al català en benefici del castellà en moltes situacions de la vida quotidiana. Aquest taller ofereix estratègies personals per mantenir el català com a llengua vehicular amb naturalitat i d'una manera positiva. Es tracta de compaginar el dret a comunicar-se en català amb el benestar individual i l'harmonia social.

www.ub.edu/slc/ffll/segonsem.htm

Enllaça!: el nou gestor d'enllaços dels Serveis Lingüístics

Els Serveis Lingüístics (SL) de la UB presenten aquesta nova eina, que és alhora un gestor intern d'enllaços, un sistema de consulta de recursos i informacions en línia, i una interfície còmoda per a qualsevol usuari que vol tenir un accés ràpid a un conjunt d'enllaços d'utilitat.

En tant que eina de gestió, l'**Enllaça!** permet emmagatzemar i classificar enllaços i verificar-ne automàticament la vigència. Inicialment s'han introduït tots els enllaços que els tècnics dels SL han anat recollint durant molt de temps com a recursos útils per al desenvolupament de la tasca diària (però que no eren compartits per altres tècnics o usuaris dels SL), i també tots els enllaços que ja apareixien en les pàgines web dels SL sense que hi hagués cap mecanisme de control que permetés validar-ne la vigència o actualitzar-ne automàticament la URL a totes les pàgines. Ara, amb l'**Enllaça!**, és possible controlar la vigència dels enllaços i actualitzar fàcilment les pàgines web que contenen llistes d'enllaços, ja que és possible integrar l'**Enllaça!** en tantes pàgines web com es vulgui mostrant com a punt d'entrada la categoria que interessa en cada cas.

D'aquesta manera, qualsevol modificació o actualització dels enllaços (modificacions, supressions o addicions) només s'ha de fer un sol cop a l'**Enllaça!** i el contingut quedarà automàticament actualitzat a tots els llocs des d'on sigui visible.

En tant que eina de consulta permet a qualsevol usuari veure els recursos que s'han agrupat sota una determinada categoria, o bé interrogant el sistema a través de la finestra de cerca. Es tracta d'escriure la paraula o les paraules que poden definir el recurs que busquem. L'**Enllaça!** ens mostrarà les categories o els enllaços que s'ajustin a la condició de cerca, és a dir, ens mostrarà els recursos que continguin en algun camp (URL, nom, descripció, o paraules clau) la paraula o paraules que s'han introduït a la finestra de cerca. Per exemple, si escrivim *Alcover*, l'**Enllaça!** ens donarà el resultat següent:

Enllaços:

Diccionari català-valencià-balear: <http://dcvb.iecat.net/>

Diccionaris en línia: <http://www.ub.edu/slc/enllaca/directori.php?branca=94>

Diccionaris de llengua general: <http://www.ub.edu/slc/enllaca/directori.php?branca=109>

L'**Enllaça!** també es pot utilitzar simplement com a interfície habitual per accedir còmodament a un conjunt de recursos o d'informacions en línia que ja sabem que conté, amb la garantia que els enllaços es verifiquen periòdicament i que el contingut de l'**Enllaça!** s'actualitza permanentment. En aquest sentit qualsevol usuari pot suggerir la inclusió d'un nou enllaç mitjançant la finestra **Suggereix un enllaç**. Els suggeriments queden emmagatzemats en el sistema fins que el responsable de manteniment de l'**Enllaça!** els valida.

Formació per a l'acollida lingüística i cultural El curs que organitza cada semestre els Serveis Lingüístics ha arribat a la sisena edició

Els Serveis Lingüístics de la UB han organitzat, els dies 16 i 21 de març, la sisena edició del Curs de Formació per a l'acollida lingüística i cultural. L'objectiu d'aquest curs és formar l'alumnat de la UB interessat a participar en l'acolliment d'estudiants nous. Amb aquest objectiu es presenten els recursos informatius i formatius creats específicament per a l'acollida lingüística i es reflexiona sobre les estratègies més adequades per ajudar els estudiants de mobilitat a adaptar-se ràpidament a la realitat sociolingüística de la nostra Universitat.

En total, han estat al voltant de 250 els estudiants que han participat al llarg de les sis edicions del curs. L'alumnat de la UB pot convalidar aquest curs per 1 crèdit de lliure elecció. Per obtenir-lo, només cal assistir a totes les sessions (10 hores de classe en total) i fer un treball curt on es planteja la resolució d'un cas pràctic relacionat amb els continguts que s'han exposat durant el curs.

Podeu obtenir més informació a:

<http://www.ub.edu/slc/socio/cursacollida.htm>

T'agrada fer coses?

T'importa el català?

Ja t'arriba per pagar la matrícula?

Coneixes les beques de col·laboració amb la Xarxa de Dinamització Lingüística de la Universitat de Barcelona? Que què fem?

- Difusió d'informació i recursos lingüístics
- Organització i participació en actes culturals
- Acollida lingüística i cultural
- Elaboració de vocabularis
- Borsa d'intercanvi lingüístic
- Participació a la redacció de la revista ENXARXA'T
- Recollida d'informació sociolingüística
- Preparació i difusió de campanyes en favor llengua.

SÍ?, doncs t'interessa ser becari de la Xarxa de Dinamització Lingüística. Estigues atent al web dels Serveis Lingüístics:

<http://www.ub.edu/sl/>

GIMCANA DE LA BORSA D'INTERCANVI LINGÜÍSTIC

La gimcana de la Borsa d'intercanvi lingüístic consisteix en una sèrie d'activitats perquè els nous estudiants a les terres catalanes coneguin la cultura del nostre país mitjançant diverses propostes. En cada activitat, a més, els participants van acumulant punts que els permeten guanyar el premi final. El premi del segon semestre és un cap de setmana al cap de Creus.

PRIMER SEMESTRE DEL CURS 2006-2007 (Activitats ja realitzades)

- **Anem de festa per la Mercè! (dijous 21 de setembre de 2006)**
- Visita guiada per la Barcelona romana (setembre)
- Visita guiada al Museu Etnològic, a l'exposició permanent "Deu mil objectes del món" i a la mostra temporal "Gitanos. La cultura rom a Catalunya" (dissabte 7 d'octubre)
- Festa *means party*, festa de benvinguda (dijous 19 d'octubre)
- Castanyada! (dijous 26 d'octubre)
- Visita guiada al Parlament de Catalunya (dimarts 7 de novembre)
- Anem de públic a TV3 (novembre)
- Anem al mercat, anem a la Boqueria! (novembre)
- Visita guiada al Museu d'Història de Catalunya: "Com vivien els avis dels nostres avis...?" (dissabte 2 de desembre)
- Vistia a la fira de Santa Llúcia i xocolatada! (desembre).
- **Premi: cap de setmana del 16 i 17 de desembre a Girona**

SEGON SEMESTRE DEL CURS 2006-2007(Activitats ja realitzades)

- **Visita guiada al Museu Nacional d'Art de Catalunya**
- Visita guiada per la Barcelona modernista
- Visita per Barcelona, ciutat mediterrània
- Descobreix la cuina catalana al Mercat de la Boqueria
- Visita guiada al Museu d'Història de la Ciutat

PROPERES ACTIVITATS

- Visita guiada per l'art romànic de Barcelona — ABRIL
- Primavera de la Llengua — 26 ABRIL
- Tast de vins i descoberta de les places de la vila de Gràcia — MAIG
- Visita guiada al Palau de la Música Catalana — MAIG
- Visita guiada a la Biblioteca Pública Arús i visita guiada per la Barcelona revolucionària — MAIG
- **Premi: cap de setmana del 2 i 3 de juny al cap de Creus.**

Activitat per als inscrits a la Borsa d'intercanvi lingüístic. Les places són limitades i les activitats són gratuïtes.

A la pàgina web www.ub.edu/slc/borsa/gimcana podeu consultar tota la informació de les sortides i com us hi podeu inscriure.

Quatre paraules amb...

IKRAM CHILAH

Ikram Chilah neix al Marroc i amb només sis anys ve amb la seva família a viure a Olost. Està acabant de cursar els estudis de Traducció i Interpretació a la Universitat Autònoma. És membre de l'AGRAW, la Coordinadora d'Associacions Amazigues a Catalunya, i ha col·laborat directament en l'edició de la *Guia de conversa universitària amazic-català*.

Arribes a Catalunya el Nadal de 1989. Quina acollida et trobes tot just ser aquí?

Política lingüística cap ni una. Pensa que vam arribar tres famílies amazigues a un poblet català de 1.000 habitants. Érem la meua família, la família del meu tiet i una altra família amb un nen que encara era molt petit. Al poble, això potser va agafar a tothom una mica desprevingut, però la veritat és que s'ho van manegar molt bé. I tampoc calia res de l'altra món per integrar dues nenes.

Passats tots aquests anys, com creus que han millorat aquestes polítiques lingüístiques?

Bé, jo et puc dir que des de la nostra associació, l'AGRAW (Coordinadora d'Associacions Amazigues a Catalunya), allò que es va fer juntament amb la Generalitat va ser mirar d'impulsar la creació de classes extraescolars de llengua amaziga a les escoles, així com cursos de formació per a professorat de llengua amaziga.

Qui va ser que va mirar d'impulsar aquestes hores extraescolars de llengua amaziga?

Va ser el mateix AGRAW qui ho va sol·licitar a la Generalitat, i aquesta va respondre des del primer dia. Les primeres classes van començar l'any passat i a poc a poc es van estenent a més pobles. Jo, pel que sé, o bé és l'AGRAW qui es posa en contacte amb escoles on detecten un nombre molt elevat de població amaziga, o bé es fa el procés invers i són les mateixes escoles les que es posen en

contacte amb l'AGRAW per tal de demanar-los classes d'amazic.

He vist també que hi havia un programa de ràdio en llengua amaziga.

Sí, hi ha un programa de ràdio. El porta va la Najat. Crec que era *Catalunya Cultura*. Era un espai de només cinc minuts i només s'emetia un cop per setmana. Però ja és alguna cosa.

Allò que també hi ha és un espai d'informatius a BTV, que es fa en diverses llengües estrangeres que es poden trobar a Catalunya, entre les quals l'amazic. Hi ha un noi que també és de l'AGRAW, el Hassan Akioud, a més d'un altre noi. Aleshores, una setmana ho fan en dialecte rifyen i una altra en taixelhit.

Què m'explicaries de la teua participació en l'elaboració de la Guia de Conversa Universitària Amazic-Català?

Això va començar fa tres anys. Érem tres, en Tilmatine (professor de llengua i cultura amazigues a la Universitat de Cadis), en Carles Castellanos (lingüista i professor a la UAB) i jo. En Tilmatine és cabilenc, d'Algèria, i un puntal de refe-

rència de la llengua amaziga en l'àmbit universitari.

En Tilmatine va venir un semestre a l'Autònoma a fer classes de berber. Aleshores, es va integrar l'elaboració d'aquesta guia en una mena d'assignatura a la qual dedicàvem dos dies a la setmana i força hores. Després, es tractava d'anar fent feina a casa. Quedar amb en Castellanos, dir "mira, he fet això", o "he fet allò", i intentar de resoldre el màxim de dubtes nosaltres. Després sí, quan teníem algun dubte greu acudíem a en Tilmatine.

Però l'elaboració d'aquesta guia va portar tres anys.

Bé, has de tenir en compte que la llengua amaziga no està estandarditzada, aleshores es fa molt difícil triar com diries una cosa o una altra. A voltes era una mica... "jo diria això", "jo tal cosa", després buscar com s'havia traduït, etc. Abans de crear un neologisme te n'has d'assabentar molt bé d'allò que se n'ha dit abans.

Com valores aquesta experiència?

Molt positiva. Crec que ha ajudat molt, però el fet d'arribar a un lloc com Catalunya, on la llengua també ha estat perseguida i on hi ha molta més consciència lingüística, això ha ajudat especialment. El català es pot veure com una llengua germana en aquest sentit. Una llengua que sap què és estar amenaçada.

M'agradaria convidar-te a la Festa de la Primavera de la Llengua.

I a mi veure't a la Primavera Amaziga, que també s'escau al final del mes d'abril. Hi trobaràs conferències sobre la història del poble berber, la situació actual del moviment amazic i el futur d'allà on anem. T'hi espero.

Joan Mulero

Estudiant de Filologia Italiana